

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

---

Version Notes

1. This version, 0.1 dt 31st May 2020, is the current version.
2. This Version replaces earlier version 0.0 dated 30th September 2019.
3. Errors found and reported till 30th April 2020 have been incorporated.
4. We have modified conventions, styles etc wherever necessary.

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे
पञ्चमं काण्डं 4

5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं..... 4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं काण्डं

5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं

TS 5.3.1.1

उ॒थ्स॒न्न॒ य॒ज्ञो॒ वा॒ ए॒ष॒ य॒द॒ग्निः॑ किं॑ वा॒ऽहै॒तस्य॑ क्रि॒यते॑ किं॑ वा॒ न
य॒द्वै य॒ज्ञस्य॑ क्रि॒यमा॑णस्या-न्त॒र्यन्ति॑ पू॒यति॑ वा अ॒स्य तदा॑श्चिनीरुप॑
दधा॒त्यश्चि॒नौ वै दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ ताभ्या॒मेवा॒स्मै भेष॑जं करोति पञ्चोप॑
दधा॒ति पा॒ङ्क्तौ॑ य॒ज्ञो या॒वाने॒व य॒ज्ञस्त॒स्मै भेष॑जं करोत्यृत॒व्या उप॑
दधा॒त्यृतू॑नां क्लृ॒प्त्यै – [ ] 1

TS 5.3.1.1 - Padam

उ॒थ्स॒न्न॒य॒ज्ञ इ॒त्यु॒थ्स॒न्न – य॒ज्ञः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । किम् ।
वा । अ॒ह । ए॒तस्य॑ । क्रि॒यते॑ । किम् । वा । न । यत् । वै ।
य॒ज्ञस्य॑ । क्रि॒यमा॑णस्य । अ॒न्त॒र्यन्ती॑त्यन्तः – यन्ति॑ । पू॒यति॑ । वै ।

अ॒स्य॒ । तत् । आ॒श्विनीः॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । अ॒श्विनौ॑ । वै ।
दे॒वाना॑म् । भि॒षजौ॑ । ता॒भ्याम् । ए॒व । अ॒स्मै । भे॒षज॑म् । क॒रोति॑ ।
पञ्च॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । पा॒ङ्कः । य॒ज्ञः । या॒वान् । ए॒व । य॒ज्ञः ।
त॒स्मै । भे॒षज॑म् । क॒रोति॑ । ऋ॒तव्याः॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । ऋ॒तूना॑म् ।
क्लृ॒प्त्यै॑ । 1 (50)

TS 5.3.1.2

पञ्चो॑प द॒धाति॑ पञ्च॑ वा ऋ॒तवो॑ या॒वन्त॑ ए॒वर्त॑व॒स्तान् क॑ल्पयति
स॒मा॒नप्र॑भृ॒तयो॑ भवन्ति स॒मा॒नो॒द॒र्का॒स्तस्मा॑त् स॒मा॒ना ऋ॒तव॑ ए॒केन॑
प॒देन॑ व्या॒वर्त॑न्ते तस्मा॑द्-ऋ॒तवो॑ व्या॒वर्त॑न्ते प्रा॒णभृ॑त॒ उप॑ द॒धात्यृ॑तुष्वे॒व
प्रा॒णान् द॑धाति॒ तस्मा॑त् स॒मा॒नाः स॑न्त॒ ऋ॒तवो॑ न जी॒र्यन्त्य॑थो
प्र॒जन॑यत्ये॒वैनाने॑ष वै वा॒युर्य॑त् प्रा॒णो यद्-ऋ॒तव्या॑ उप॒धाय॑
प्रा॒णभृ॑त – [ ] 2

TS 5.3.1.2 - Padam

पञ्च॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । पञ्च॑ । वै । ऋ॒तवः॑ । या॒वन्तः॑ । ए॒व ।
ऋ॒तवः॑ । तान् । क॒ल्पय॑ति । स॒मा॒नप्र॑भृ॒तय॑ इति स॒मा॒न – प्र॑भृ॒तयः॑ ।
भव॑न्ति । स॒मा॒नो॒द॒र्का॒ इति॑ स॒मा॒न – उ॒द॒र्काः॑ । तस्मा॑त् । स॒मा॒नाः ।

ऋ॒तवः॑ । ए॒के॒न । प॒दे॒न । व्या॒वर्त॑न्त इति॑ वि – आ॒वर्त॑न्ते । तस्मा॑त् ।
 ऋ॒तवः॑ । व्या॒वर्त॑न्त इति॑ वि-आ॒वर्त॑न्ते । प्रा॒णभृ॑त इति॑ प्रा॒ण-भृ॑तः ।
 उपे॑ति । द॒धा॒ति । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् । द॒धा॒ति ।
 तस्मा॑त् । स॒मा॒नाः । स॒न्तः । ऋ॒तवः॑ । न । जी॒र्य॑न्ति । अथो॑ इति॑ ।
 प्रे॑ति । ज॒न॒य॒ति । ए॒व । ए॒नान् । ए॒षः । वै । वा॒युः । यत् ।
 प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । यत् । ऋ॒तव्याः॑ । उप॒धा॒येत्यु॑प – धा॒य ।
 प्रा॒णभृ॑त इति॑ प्रा॒ण – भृ॑तः । 2 (50)

TS 5.3.1.3

उप॒दधा॑ति तस्मा॑त् सर्वा॑नृ॒तून् वा॒युरा व॑रीवर्ति॑ वृ॒ष्टिस॑नीरुप॑ दधाति॑
 वृ॒ष्टिमे॒वाव रु॑न्धे यदे॑क॒धोप॑द॒द्ध्य-दे॑क॒मृ॒तुं व॑र्षे॒दनु॑परि॒हारः॑
 सा॒दय॑ति तस्मा॑त् सर्वा॑नृ॒तून् व॑र्षति॑ यत् प्रा॒णभृ॑त उप॒धाय॑
 वृ॒ष्टिस॑नीरुप॑दधाति॑ तस्मा॑द्-वा॒युप्र॑च्युता दि॒वो वृ॒ष्टिरी॑र्ते प॒शवो॑
 वै व॒यस्या॑ ना॒नाम॑नसः॒ खलु॑ वै प॒शवो॑ ना॒नाव्र॑तास्तेऽप॒ एवा॑भि
 सम॑नसो – [ ] 3

TS 5.3.1.3 - Padam

उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॒ । तस्मा॑त् । सर्वा॑न् । ऋ॒तून् । अ॒न्वि॒ति॒ ।
वा॒युः । ए॒ति॒ । व॒री॒व॒र्ति॒ । वृ॒ष्टि॒स॒नी॒रि॒ति॒ वृ॒ष्टि॒ – स॒नीः॑ । उ॒पे॒ति॒ ।
द॒धा॒ति॒ । वृ॒ष्टि॒म् । ए॒व । अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे॒ । यत् । ए॒क॒धे॒त्ये॒क – धा॒ ।
उ॒प॒द॒द्ध्य॒ादि॒त्यु॒प – द॒द्ध्य॒ात् । ए॒क॒म् । ऋ॒तु॒म् । व॒र्षे॒त् ।
अ॒नु॒प॒रि॒हा॒रमि॒त्यनु॑-प॒रि॒हा॒रम् । सा॒द॒य॒ति॒ । तस्मा॑त् । सर्वा॑न् । ऋ॒तून् ।
व॒र्ष॒ति॒ । यत् । प्रा॒ण॒भृ॒त इति॑ प्रा॒ण – भृ॒तः॑ । उ॒प॒धा॒ये॒त्यु॒प – धा॒य॒ ।
वृ॒ष्टि॒स॒नी॒रि॒ति॒ वृ॒ष्टि॒ – स॒नीः॑ । उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॒ । तस्मा॑त् ।
वा॒यु॒प्र॒च्यु॒ते॒ति॒ वा॒यु – प्र॒च्यु॒ता॒ । दि॒वः॑ । वृ॒ष्टिः॑ । ई॒र्ते॑ । प॒शवः॑ । वै ।
व॒य॒स्याः॑ । ना॒ना॒म॒न॒स इति॑ ना॒ना – म॒न॒सः॑ । ख॒लु॒ । वै । प॒शवः॑ ।
ना॒ना॒व्र॒ता इति॑ ना॒ना – व्र॒ताः॑ । ते॒ । अ॒पः॑ । ए॒व । अ॒भी॒ति॒ ।
स॒म॒न॒स इति॑ स – म॒न॒सः॑ । 3 (50)

TS 5.3.1.4

यं का॒म॒ये॒ताप॒शुः स्या॒दि॒ति॒ व॒य॒स्या॒स्त॒स्यो-प॒धा॒याप॒स्या उप॑
द॒द्ध्य॒ाद सं॒ज्ञा॒नमे॒वास्मै॑ प॒शु॒भिः॑ क॒रो॒त्यप॒शु॒रे॒व भ॒व॒ति॒ यं का॒म॒ये॒त
प॒शु॒मा॒न्थ्-स्या॒दि॒त्य-प॒स्या॒स्त॒स्योप॒धाय॑ व॒य॒स्या उप॑ द॒द्ध्य॒ात्

सं॒ज्ञान॑मे॒वास्मै॑ प॒शुभिः॑ करोति प॒शुमाने॒व भवति॑ चत॒स्रः॑ पु॒रस्ता॑दुप॒
दधाति॑ तस्मा॑च्च॒त्वारि॑ चक्षु॒षो रूपाणि॑ द्वे शु॒क्ले द्वे कृ॒ष्णे- [ ] 4

TS 5.3.1.4 - Padam

यम् । काम॑येत । अप॒शुः । स्यात् । इति॑ । वय॑स्याः । तस्य॑ ।
उप॒धायेत्युप॑ - धाय॑ । अप॒स्याः । उपेति॑ । द॒ध्यात् ।
असं॒ज्ञान॑मित्यसं॑ - ज्ञान॑म् । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शुभिरिति॑ प॒शु-भिः॑ ।
करोति॑ । अप॒शुः । ए॒व । भवति॑ । यम् । काम॑येत ।
प॒शुमानिति॑ प॒शु - मान् । स्यात् । इति॑ । अप॒स्याः । तस्य॑ ।
उप॒धायेत्युप॑ - धाय॑ । वय॑स्याः । उपेति॑ । द॒ध्यात् ।
सं॒ज्ञान॑मिति॑ सं - ज्ञान॑म् । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शुभिरिति॑ प॒शु - भिः॑ ।
करोति॑ । प॒शुमानिति॑ प॒शु - मान् । ए॒व । भवति॑ । चत॒स्रः ।
पु॒रस्ता॑त् । उपेति॑ । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । च॒त्वारि॑ । चक्षु॒षः । रूपाणि॑ ।
द्वे इति॑ । शु॒क्ले इति॑ । द्वे इति॑ । कृ॒ष्णे इति॑ । 4 (50)

TS 5.3.1.5

मू॒र्ध॒न्वती॑र्भवन्ति॑ तस्मा॑त् पु॒रस्ता॑न्मू॒र्द्धा पञ्च॑ दक्षि॒णाया॑ श्रो॒ण्यामुप॑
दधाति॑ पञ्चो॒त्तर॑स्यां तस्मा॑त् प॒श्चाद्-वर्षी॑यान् पु॒रस्ता॑त् प्रवणः॑

प॒शु॒र्ब॒स्तो॒ वय॑ इति॒ दक्षि॑णेऽ॒स उप॑ दधाति वृ॒ष्णि॒र्वय॑ इत्युत्तरे
 ऽ॒सा॒वेव॑ प्रति॒ दधा॑ति व्याघ्रो वय॑ इति॒ दक्षि॑णे पक्ष उप॑ दधाति
 सि॒हो वय॑ इत्युत्तरे पक्षयो॑रेव वी॒र्यं॑ दधाति पुरु॑षो वय॑ इति ( )
 म॒द्ध्ये॒ तस्मा॑त् पुरु॑षः प॒शूना॑मधिपतिः ॥ 5

TS 5.3.1.5 - Padam

मू॒र्ध॒न्वती॑रिति॒ मू॒र्ध॒न्-वतीः॑ । भ॒वन्ति॑ । तस्मा॑त् । पु॒रस्ता॑त् ।
 मू॒र्धा । पञ्च॑ । दक्षि॑णायाम् । श्रो॒ण्याम्॑ । उपेति॑ । द॒धा॒ति ।
 पञ्च॑ । उत्त॑रस्या॒मित्यु॑त्-त॒रस्या॑म् । तस्मा॑त् । प॒श्चात् । व॒र्षी॑यान् ।
 पु॒रस्ता॑त् प्रव॑ण इति॒ पु॒रस्ता॑त् - प्र॒व॒णः । प॒शुः । ब॒स्तः । वयः॑ ।
 इति॑ । दक्षि॑णे । अ॒सै । उपेति॑ । द॒धा॒ति । वृ॒ष्णिः । वयः॑ । इति॑ ।
 उत्त॑र इत्यु॒त् - त॒रे । अ॒सौ । ए॒व । प्र॒तीति॑ । द॒धा॒ति । व्या॒घ्रः ।
 वयः॑ । इति॑ । दक्षि॑णे । प॒क्षे । उपेति॑ । द॒धा॒ति । सि॒हः । वयः॑ ।
 इति॑ । उत्त॑र इत्यु॒त् - त॒रे । प॒क्षयोः॑ । ए॒व । वी॒र्य॑म् । द॒धा॒ति ।
 पुरु॑षः । वयः॑ । इति॑ ( ) । म॒द्ध्ये॒ । तस्मा॑त् । पुरु॑षः । प॒शूना॑म् ।
 अधि॑पतिरित्यधि॑ - प॒तिः ॥ 5 (55)

(क्लृप्त्या' – उप॒धाय' प्रा॒णभृ॒तः–सम॑नसः–कृ॒ष्णो–पु॒रुषो॑ वय॒ इति॒ –
पञ्च॑ च) (A1)

TS 5.3.2.1

इन्द्रा॑ग्नी॒ अव्य॑थमा॒नामि॑ति॒ स्वय॑मा॒तृण्णामु॑प॒ दधा॑तीन्द्रा॒ग्निभ्या॑
ँवा॒ इ॒मौ लो॒कौ वि॑धृ॒ताव॑नयो॒-लो॒कयो॑-वि॑धृत्या॒ अधृ॑तेव॒ वा ए॒षा
यन्म॑द्ध्य॒मा चि॑तिर॒न्तरि॑क्षमिव॒ वा ए॒षेन्द्रा॑ग्नी॒ इत्या॑हेन्द्रा॒ग्नी वै
दे॒वाना॑मो॒जो भृ॑ता॒वोज॑सै॒वैना॑-म॒न्तरि॑क्षे चि॒नुते॑ धृत्यै॑
स्वय॑मा॒तृण्णामु॑प॒ दधा॑त्यन्तरि॒क्षंँवै स्व॑यमा॒तृण्णा ऽन्तरि॑क्षमे॒वोप॑
धत्ते॑ ऽश्व॒मुप॑- [ ] 6

TS 5.3.2.1 - Padam

इन्द्रा॑ग्नी॒ इतीन्द्र॑ – अ॒ग्नी॒ । अव्य॑थमा॒नाम् । इति॑ ।
स्वय॑मा॒तृण्णामि॑ति॒ स्वयं॑ – आ॒तृण्णाम् । उपे॑ति । द॒धाति॑ ।
इन्द्रा॑ग्निभ्या॒मितीन्द्रा॑ग्नि – भ्या॒म् । वै । इ॒मौ । लो॒कौ ।
वि॑धृ॒तावि॑ति॒ वि – धृ॒तौ । अ॒नयोः॑ । लो॒कयोः॑ । वि॑धृत्या॒ इति॑
वि – धृ॒त्यै । अधृ॑ता । इ॒व । वै । ए॒षा । यत् । म॒द्ध्य॒मा । चि॑तिः ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । इ॒व । वै । ए॒षा । इन्द्रा॑ग्नी॒ इतीन्द्र॑ – अ॒ग्नी॒ । इति॑ ।

आ॒ह । इ॒न्द्रा॒ग्नी इ॒तीन्द्र॑ – अ॒ग्नी । वै । दे॒वाना॑म् । ओ॒जो॒भृता॑
वि॒त्यो॒जः – भृ॒तौ । ओ॒जसा॑ । ए॒व । ए॒नाम् । अ॒न्तरि॑क्षे । चि॒नु॒ते ।
धृ॒त्यै । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णामि॑ति स्व॒यं – आ॒तृ॒ण्णाम् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । वै । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णेति॑ स्व॒यं–आ॒तृ॒ण्णा । अ॒न्तरि॑क्षम् ।
ए॒व । उ॒पेति॑ । ध॒त्ते । अ॒श्वम् । उ॒पेति॑ । 6 (50)

TS 5.3.2.2

घ्रा॒पय॑ति प्रा॒णमे॒वास्यां॑ द॒धात्य॑थो प्रा॒जाप॑त्यो वा अ॒श्वः
प्रा॒जाप॑ति॒नैवा॒ग्निं चि॑नु॒ते स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा भ॑वति प्रा॒णाना॑मु॒त्सृ॒ष्ट्या
अथो॑ सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्यानु॑ख्या॒त्यै दे॒वानां॑ वै सु॒वर्गं लो॒कं
य॒तां दि॒शः स॑म॒व्लीय॑न्त त ए॒ता दि॒श्या अ॑प॒श्यन् ता उ॑पा॒दध॑त
ताभि॒र्वै ते दि॒शोऽदृ॒हन् यद्वि॑श्या उ॒पद॑धाति दि॒शां वि॑धृ॒त्यै द॑श
प्रा॒णभृ॑तः पु॒रस्ता॑दु॒प – [ ] 7

TS 5.3.2.2 - Padam

घ्रा॒पय॑ति । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । ए॒व । अ॒स्याम् । द॒धा॒ति ।
अथो॑ इति । प्रा॒जाप॑त्य इति प्रा॒जा – प॒त्यः । वै । अ॒श्वः ।
प्रा॒जाप॑ति॒नेति॑ प्रा॒जा – प॒तिना॑ । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते ।

स्वय॑मा॒तृ॒ण्णेति॑ स्वयं॑ – आ॒तृ॒ण्णा । भ॒व॒ति॑ । प्रा॒णा॒ना॒मिति॑
 प्र – अ॒ना॒ना॒म् । उ॒थ्सृ॑ष्ट्या इत्युत् – सृ॒ष्ट्यै॑ । अथो॒ इति॑ ।
 सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सुवः॑ – ग॒स्य॑ । लो॒क॒स्य॑ । अ॒नु॒ख्या॒त्या
 इत्य॑नु – ख्या॒त्यै॑ । दे॒वा॒ना॒म् । वै । सु॒व॒र्ग॒मिति॑ सुवः॑ – ग॒म् ।
 लो॒क॒म् । य॒ता॒म् । दि॒शः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒व्ली॒य॒न्त॒ । ते । ए॒ताः ।
 दि॒श्याः॑ । अ॒प॒श्य॒न् । ताः । उ॒पेति॑ । अ॒द॒ध॒त॒ । ता॒भिः॑ । वै । ते ।
 दि॒शः॑ । अ॒दृ॒ह॒न् । यत् । दि॒श्याः॑ । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति॑ ।
 दि॒शाम् । वि॒धृ॒त्या इति॑ वि – धृ॒त्यै॑ । द॒श॒ । प्रा॒ण॒भृ॒त॒ इति॑
 प्रा॒ण – भृ॒तः॑ । पु॒र॒स्ता॒त् । उ॒पेति॑ । 7 (50)

TS 5.3.2.3

द॒धा॒ति॒ न॒व॒ वै पु॑रु॒षे प्रा॒णा ना॒भिर्द॑श॒मी प्रा॒णाने॒व पु॑र॒स्ता॒द्ध॒त्ते तस्मा॑त्
 पु॒र॒स्ता॒त् प्रा॒णा ज्यो॑तिष्म॒ती-मु॒त्त॒मामु॑प द॒धा॒ति॒ तस्मा॑त् प्रा॒णानां॑
 वा॒ग्ज्यो॑तिरु॒त्त॒मा द॑शो॒प द॒धा॒ति॒ द॒शाक्ष॑रा वि॒राड् वि॒राट् छ॑न्द॒सां ज्यो॑ति
 ज्यो॑तिरे॒व पु॑र॒स्ता॒द्ध॒त्ते तस्मा॑त् पु॒र॒स्ता॒ज्ज्यो॑तिरु॒पा ऽऽ*स्म॑हे छ॒न्दा॒सि
 प॒शुष्व॑जि॒मयु॑स्तान् बृ॒ह॒त्यु॒द॒ज॒यत् तस्मा॑द्-बा॒र्ह॒ताः- [ ] 8

TS 5.3.2.3 - Padam

द॒धा॒ति॒ । न॒व॒ । वै॒ । पु॒रु॒षे॒ । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः॒ । ना॒भिः॒ ।
द॒श॒मी॒ । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र – अ॒नान्॒ । ए॒व॒ । पु॒रस्ता॑त् । ध॒त्ते॒ ।
तस्मा॑त् । पु॒रस्ता॑त् । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः॒ । ज्योति॑ष्मतीम् ।
उ॒त्त॒मा॒मित्यु॑त् – त॒माम्॒ । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ । तस्मा॑त् । प्रा॒णाना॑मिति॒
प्र – अ॒नाना॑म् । वाक् । ज्योतिः॑ । उ॒त्त॒मेत्यु॑त् – त॒मा॒ । द॒श॒ ।
उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ । द॒शाक्ष॑रेति॒ द॒श॒ – अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि – राट् ।
वि॒राडिति॑ वि – राट् । छ॒न्द॒साम् । ज्योतिः॑ । ज्योतिः॑ । ए॒व॒ ।
पु॒रस्ता॑त् । ध॒त्ते॒ । तस्मा॑त् । पु॒रस्ता॑त् । ज्योतिः॑ । उ॒पेति॑ । आ॒स्महे॒ ।
छ॒न्दा॑ँसि । प॒शुषु॑ । आ॒जिम् । अ॒युः॒ । तान् । बृ॒हती॑ । उ॒दिति॑ ।
अ॒जय॑त् । तस्मा॑त् । बा॒र्हताः॑ । 8 (50)

TS 5.3.2.4

प॒शव॑ उ॒च्यन्ते॒ मा छ॒न्द इति॑ दक्षि॒णत॑ उ॒प॑ द॒धा॒ति॒ तस्मा॑द्-दक्षि॒णा
वृ॒तो मा॑साः पृ॒थि॒वी छ॒न्द इति॑ प॒श्चात् प्र॑तिष्ठित्या अ॒ग्निर्दे॒वतेत्यु॑त्तर॒त
ओ॒जो वा अ॒ग्निरो॑ज ए॒वोत्तर॑तो ध॒त्ते॒ तस्मा॑दुत्तर॒तो ऽभि॑प्रयायी ज॒यति॒
षट्त्रि॑ँश॒थ् संप॑द्यन्ते॒ षट्त्रि॑ँशदक्षरा बृ॒हती॑ बा॒र्हताः॑ प॒शवो॑

बृ॒हत्यै॑वा॒स्मै॑ प॒शून्॑व॒ रुन्धे॑ बृ॒हती॑ छ॒न्दसा॒॑ स्वा॒राज्यं॑ प॒रीयाय॑

यस्यै॑ता – [ ] 9

TS 5.3.2.4 - Padam

प॒शवः॑ । उ॒च्यन्ते॑ । मा । छ॒न्दः॑ । इति॑ । द॒क्षिण॑तः । उ॒पेति॑ ।
द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । द॒क्षिणा॑वृ॒त इति॑ द॒क्षिणा॑ – आ॒वृ॒तः ।
मा॒साः । पृ॒थि॒वी । छ॒न्दः॑ । इति॑ । प॒श्चात् । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑
प्र॒ति – स्थि॑त्यै । अ॒ग्निः । दे॒वता॑ । इति॑ । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – त॒रतः॑ ।
ओ॒जः । वै । अ॒ग्निः । ओ॒जः । ए॒व । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त्-त॒रतः॑ । ध॒त्ते ।
तस्मा॑त् । उ॒त्तर॑तोऽभि॒प्रया॑यीत्यु॒त्तर॑तः – अ॒भिप्र॑यायी । ज॒यति॑ ।
षट्त्रिं॑श॒दिति॑ षट् – त्रिं॑श॒त् । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ ।
षट्त्रिं॑श॒दक्ष॑रेति॑ षट्त्रिं॑श॒त् – अ॒क्षरा॑ । बृ॒हती॑ । बा॒र्ह॒ताः ।
प॒शवः॑ । बृ॒हत्या॑ । ए॒व । अ॒स्मै॑ । प॒शून् । अ॒वेति॑ । रुन्धे॑ । बृ॒हती॑ ।
छ॒न्दसा॑म् । स्वा॒राज्य॑मि॒ति स्व॑ – रा॒ज्यम् । प॒रीति॑ । इ॒याय॑ । यस्य॑ ।

ए॒ताः । 9 (50)

TS 5.3.2.5

उप॒धी॒यन्ते॑ गच्छ॑ति॒ स्वारा॑ज्यं स॒प्त॒ वाल॑खिल्याः पु॒रस्ता॑दुप॒
दधा॑ति स॒प्त प॒श्चात् स॒प्त वै शी॑र्ष॒ण्याः प्रा॒णा द्वा॒ववाञ्चौ॑ प्रा॒णानां॑
स॒वीर्य॑त्वाय॒ मू॒र्धा॑सि॒ राडि॑ति पु॒रस्ता॑दुप॒ दधा॑ति यन्त्री॒ राडि॑ति
प॒श्चात् प्रा॒णाने॒वास्मै॑ स॒मीचो॑ दधाति ॥ 10

TS 5.3.2.5 - Padam

उप॒धी॒यन्त॑ इत्युप-धी॒यन्ते॑ । गच्छ॑ति । स्वारा॑ज्यमि॒ति स्व-रा॑ज्यम् ।
स॒प्त । वाल॑खिल्या इति॒ वाल - खि॒ल्याः । पु॒रस्ता॑त् । उपेति॑ ।
दधा॑ति । स॒प्त । प॒श्चात् । स॒प्त । वै । शी॑र्ष॒ण्याः । प्रा॒णा इति॑
प्र - अ॒नाः । द्वौ । अ॒वाञ्चौ । प्रा॒णाना॑मि॒ति प्र - अ॒नाना॑म् ।
स॒वीर्य॑त्वायेति॑ स॒वीर्य - त्वाय॑ । मू॒र्धा । अ॒सि । राट् । इति॑ ।
पु॒रस्ता॑त् । उपेति॑ । दधा॑ति । यन्त्री॑ । राट् । इति॑ । प॒श्चात् । प्रा॒णानि॑ति
प्र - अ॒नान् । ए॒व । अ॒स्मै । स॒मीचः॑ । दधा॑ति ॥ 10 (34)

(अ॒श्वमु॑प-पु॒रस्ता॑दुप - बा॒र्हता॑ - ए॒ता - श्व॑तुस्त्रि॒ंशच्च॑) (A2)

TS 5.3.3.1

दे॒वा वै यद्-य॒ज्ञे ऽकु॑र्व॒त तद॑सु॒रा अकु॑र्व॒त ते दे॒वा ए॒ता
अ॒क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या अ॒प॒श्यन् ता अ॒न्यथा ऽनू॑च्या-न्यथोपा॑दध॒त तद॑सु॒रा
नान्व॑वा॒यन् ततो॑ दे॒वा अ॒भव॑न् प॒राऽसु॒रा यद॑क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या अ॒न्यथा
ऽनू॑च्यान्यथो॒प द॑धाति॒ भ्रातृ॑व्याभिभू॒त्यै भव॑त्यात्म॒ना प॒राऽस्य॑ भ्रातृ॑व्यो
भव॑त्या-शु॒स्त्रि॒वृदि॑ति॒ पुर॑स्ता॒दुप॑ दधाति॒ यज्ञ॑मुखं वै त्रि॒वृ -[ ] 11

TS 5.3.3.1 - Padam

दे॒वाः । वै । यत् । य॒ज्ञे । अकु॑र्व॒त । तत् । अ॒सु॒राः । अकु॑र्व॒त । ते ।
दे॒वाः । ए॒ताः । अ॒क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या इत्य॑क्ष॒ण॒या-स्तो॑मी॒याः । अ॒प॒श्यन् ।
ताः । अ॒न्यथा॑ । अ॒नू॒च्येत्य॑नु - उ॒च्य । अ॒न्यथा॑ । उ॒पेति॑ । अ॒दध॑त ।
तत् । अ॒सु॒राः । न । अ॒न्व॒वा॒यन्नि॑त्यनु - अ॒वा॒यन् । ततः॑ । दे॒वाः ।
अ॒भव॑न् । प॒रेति॑ । अ॒सु॒राः । यत् । अ॒क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या
इत्य॑क्ष॒ण॒या - स्तो॑मी॒याः । अ॒न्यथा॑ । अ॒नू॒च्येत्य॑नु - उ॒च्य । अ॒न्यथा॑ ।
उ॒प॒दधा॑तीत्यु॒प-द॑धाति । भ्रातृ॑व्याभिभू॒त्या इति॑ भ्रातृ॑व्य - अ॒भिभू॑त्यै ।
भव॑ति । आ॒त्म॒ना । प॒रेति॑ । अ॒स्य । भ्रातृ॑व्यः । भ॒वति॑ । आ॒शुः ।

त्रिवृ॑दिति॑ त्रि – वृत् । इति॑ । पुरस्ता॑त् । उपेति॑ । दधा॑ति ।

यज्ञ॑मुखमिति॑ यज्ञ – मुखम् । वै । त्रिवृ॑दिति॑ त्रि – वृत् । 11 (50)

TS 5.3.3.2

–द्यज्ञ॑मुखमे॒व पुरस्ता॑द्वि या॑तयति॑ व्यो॒म सप्त॑दश इति॑ दक्षिणतो॑
ऽन्नं॑ वै व्यो॒माऽन्नं॑ सप्त॑दशोऽन्नमे॒व दक्षिणतो॑ धत्ते॑ तस्माद्–
दक्षिणे॑नान्नमद्यते॑ धरु॒ण एक॑विंश इति॑ पश्चात् प्रति॑ष्ठा वा
एक॑विंशः प्रति॑ष्ठित्यै भान्तः॑ पञ्चदश॑ इत्युत्तर॑त ओजो॒ वै भान्त॑
ओजः॑ पञ्चदश॑ ओज ए॒वोत्तर॑तो धत्ते॑ तस्मादुत्तर॑तो ऽभिप्रया॑यी
जयति॑ प्रतू॑र्तिरष्टादश इति॑ पुरस्ता॑– [ ] 12

TS 5.3.3.2 - Padam

यज्ञ॑मुखमिति॑ यज्ञ – मुखम् । ए॒व । पुरस्ता॑त् । वीति॑ । या॑तयति॑ ।
व्योमेति॑ वि – ओ॒म । सप्त॑दश इति॑ सप्त – दशः । इति॑ ।
दक्षिण॑तः । अन्नम् । वै । व्योमेति॑ वि – ओ॒म । अन्नम् । सप्त॑दश
इति॑ सप्त – दशः । अन्नम् । ए॒व । दक्षिण॑तः । धत्ते॑ । तस्मात् ।
दक्षिणे॑न । अन्नम् । अद्य॑ते । धरु॒णः । एक॑विंश इत्येक॑–विंशः ।
इति॑ । पश्चात् । प्रति॑ष्ठेति॑ प्रति – स्था । वै ।

ए॒क॒वि॒ं॒श इत्ये॒क – वि॒ं॒शः । प्र॒ति॒ष्ठी॒त्या इति॑ प्र॒ति – स्थि॒त्यै ।

भा॒न्तः । प॒ञ्च॒द॒श इति॑ प॒ञ्च – द॒शः । इति॑ ।

उ॒त्त॒र॒त इत्यु॑त् – त॒र॒तः । ओ॒जः । वै । भा॒न्तः । ओ॒जः ।

प॒ञ्च॒द॒श इति॑ प॒ञ्च – द॒शः । ओ॒जः । ए॒व ।

उ॒त्त॒र॒त इत्यु॑त् – त॒र॒तः । ध॒त्ते ॥ तस्मा॑त् ।

उ॒त्त॒र॒तोऽभि॑प्र॒यायी॑त्यु॒त्त॒र॒तः – अ॒भि॒प्र॒यायी॑ । ज॒य॒ति । प्र॒तू॒र्ति॒रिति॑ ॥

प्र – तू॒र्तिः । अ॒ष्टा॒द॒श इत्य॑ष्टा – द॒शः । इति॑ । पु॒रस्ता॑त् ॥ 12 (50)

TS 5.3.3.3

–दु॒प द॒धाति॑ द्वौ त्रि॒वृ॒ता॒व॒भि॒पूर्व॑ य॒ज्ञ॒मुखे॑ वि या॒तय॑त्य॒भि॒वर्तः॑

स॒वि॒ं॒श इति॑ दक्षि॒ण॒तोऽन्नं॑ वा अ॒भि॒व॒र्तोऽन्नं॑ स॒वि॒ं॒शोऽन्न॑मे॒व

दक्षि॒ण॒तो ध॒त्ते तस्मा॑द्–दक्षि॒णे॒ना॒न्न॑म॒द्यते॑ व॒र्चो॑ द्वा॒वि॒ं॒श इति॑

प॒श्चाद्–यद्–वि॒ं॒शति॑र्द्धे ते॒न वि॒रा॒जौ यद् द्वे॑ प्र॒ति॒ष्ठा ते॒न वि॒रा॒जो॒रे॒वा–

भि॒पूर्व॑म॒न्नाद्ये॑ प्र॒ति॒ति॒ष्ठति॑ तपो॑ न॒व॒द॒श इत्यु॑त्त॒र तस्मा॑त् स॒व्यो–[ ] 13

TS 5.3.3.3 - Padam

उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । द्वौ । त्रि॒वृ॒ता॒वि॒ति त्रि – वृ॒तौ ।

अ॒भि॒पूर्व॑मि॒त्य॒भि – पूर्॒वम् । य॒ज्ञ॒मुख॑ इति॑ य॒ज्ञ – मु॒खे । वी॒ति ।

या॒तय॑ति । अ॒भि॒व॒र्त इ॒त्य॒भि – व॒र्तः । स॒वि॒॒श इति॑ स-वि॒॒शः ।
 इति॑ । द॒क्षि॒णतः॑ । अ॒न्नम् । वै । अ॒भि॒व॒र्त इ॒त्य॒भि – व॒र्तः । अ॒न्नम् ।
 स॒वि॒॒श इति॑ स – वि॒॒शः । अ॒न्नम् । ए॒व । द॒क्षि॒णतः॑ । ध॒त्ते ।
 तस्मा॑त् । द॒क्षि॒णेन॑ । अ॒न्नम् । अ॒द्य॒ते । व॒र्चः । द्वा॒वि॒॒शः । इति॑ ।
 प॒श्चात् । यत् । वि॒॒श॒तिः । द्वे॑ इति॑ । तेन॑ । वि॒रा॒जा॒वि॒ति वि-रा॒जौ ।
 यत् । द्वे॑ इति॑ । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति – स्था । तेन॑ ।
 वि॒रा॒जो॒रिति॑ वि – रा॒जौः । ए॒व । अ॒भि॒पूर्व॑मित्य॒भि – पूर्व॑म् ।
 अ॒न्नाद्य॑ इ॒त्य॒न्न – अ॒द्यै । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ । तपः॑ ।
 न॒व॒द॒श इति॑ न॒व – द॒शः । इति॑ । उ॒त्तर॑त इ॒त्युत्- तर॑तः ।
 तस्मा॑त् । स॒व्यः । 13 (50)

TS 5.3.3.4

ह॒स्त॒यो॒स्तप॑स्वि॒तरो॑ यो॒निश्च॑तुर्वि॒॒श इति॑ पु॒रस्ता॑दुप॑ दधा॒ति
 च॒तुर्वि॒॒॑शत्य॑क्षरा॒ गाय॑त्री गा॒यत्री॑ य॒ज्ञमु॑खं य॒ज्ञमु॑खमे॒व पु॒रस्ता॑द्-
 वि॒या॒तय॑ति ग॒र्भाः पञ्च॑वि॒॒श इति॑ द॒क्षि॒णतो॑ऽन्नं वै ग॒र्भा अ॒न्नं
 पञ्च॑वि॒॒शो॒न्नमे॒व द॒क्षि॒णतो॑ ध॒त्ते तस्मा॑द् द॒क्षि॒णेना॑न्नम॒द्यत॑

ओज॑स्त्रि॒णव॑ इति॑ प॒श्चादि॑मे वै लो॒कास्त्रि॒णव॑ ए॒ष्वेव॑ लो॒केषु॑
प्रति॑तिष्ठति॑ सं॒भरण॑स्त्रयोवि॒ंश इत्यु॑ – [ ] 14

TS 5.3.3.4 - Padam

हस्त॑योः । तप॑स्वितर॑ इति॑ तप॑स्वि – तरः॑ । योनिः॑ । चतु॑र्वि॒ंश
इति॑ चतुः॑ – वि॒ंशः । इति॑ । पुर॑स्तात् । उपेति॑ । दधाति॑ ।
चतु॑र्वि॒ंशत्यक्ष॑रेति॑ चतु॑र्वि॒ंशति॑ – अक्ष॑रा । गाय॑त्री । गाय॑त्री ।
यज्ञ॑मुखमिति॑ यज्ञ॑ – मुख॑म् । यज्ञ॑मुखमिति॑ यज्ञ॑ – मुख॑म् । एव॑ ।
पुर॑स्तात् । वीति॑ । यात॑यति॑ । गर्भाः॑ । पञ्च॑वि॒ंश इति॑
पञ्च॑ – वि॒ंशः । इति॑ । दक्षि॑णतः । अन्न॑म् । वै । गर्भाः॑ । अन्न॑म् ।
पञ्च॑वि॒ंश इति॑ पञ्च॑ – वि॒ंशः । अन्न॑म् । एव॑ । दक्षि॑णतः ।
धत्ते॑ । तस्मा॑त् । दक्षि॑णेन । अन्न॑म् । अद्य॑ते । ओजः॑ । त्रि॒णव॑ इति॑
त्रि॑ – नवः॑ । इति॑ । प॒श्चात् । इमे॑ । वै । लो॒काः । त्रि॒णव॑ इति॑
त्रि॑ – नवः॑ । एषु॑ । एव॑ । लो॒केषु॑ । प्रतीति॑ । तिष्ठति॑ । सं॒भरण॑ इति॑
सं – भरणः॑ । त्रयो॑वि॒ंश इति॑ त्रयः॑ – वि॒ंशः । इति॑ । 14 (50)

TS 5.3.3.5

–त॒रत॒स्तस्मा॑त् स॒व्यो ह॒स्तयोः॑ स॒म्भार्य॑त॒रः क्र॑तु॒रेक॒त्रि॒ंश इति॑
पु॒रस्ता॑दुप॒ दधा॑ति वा॒ग्वै क्र॑तु॒र्यज्ञ॑मु॒खं वा॑ग्य॒ज्ञमु॒खमे॒व पु॒रस्ता॑द्वि
या॒तय॑ति ब्र॒ध्नस्य॑ वि॒ष्टपं॑ चतु॒स्त्रि॒ंश इति॑ दक्षि॒णतो॑ऽसौ वा
आ॒दि॒त्यो ब्र॒ध्नस्य॑ वि॒ष्टपं॑ ब्रह्म॒वर्च॑समे॒व दक्षि॑णतो॒ धत्ते॑ तस्मा॒द्
दक्षि॑णोऽर्धो ब्रह्म॒वर्च॑सि॒तरः॑ प्र॒तिष्ठा॑ त्रय॒स्त्रि॒ंश इति॑ प॒श्चात्
प्र॒तिष्ठि॑त्यै ना॒कः षट्त्रि॒ंश इत्यु॑त्तरतः सु॒वर्गो॑ वै ( ) लो॒को ना॒कः
सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ स॒मष्ट्यै॑ ॥ 15

TS 5.3.3.5 - Padam

उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – त॒रतः॑ । तस्मा॑त् । स॒व्यः । ह॒स्तयोः॑ । स॒म्भार्य॑त॒र
इति॑ स॒म्भार्य॑ – त॒रः । क्र॑तुः । ए॒क॒त्रि॒ंश इत्ये॑क – त्रि॒ंशः । इति॑ ।
पु॒रस्ता॑त् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । वाक् । वै । क्र॑तुः । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति
य॒ज्ञ – मु॒खम् । वाक् । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ – मु॒खम् । ए॒व ।
पु॒रस्ता॑त् । वी॒ति । या॒तय॑ति । ब्र॒ध्नस्य॑ । वि॒ष्टप॑म् । चतु॒स्त्रि॒ंश इति॑
चतुः – त्रि॒ंशः । इति॑ । दक्षि॑णतः । अ॒सौ । वै । आ॒दि॒त्यः ।
ब्र॒ध्नस्य॑ । वि॒ष्टप॑म् । ब्रह्म॒वर्च॑समि॒ति ब्रह्म॑ – व॒र्च॒सम् । ए॒व ।

दक्षिणतः । धत्ते । तस्मात् । दक्षिणः । अर्धः । ब्रह्मवर्चसितर इति
ब्रह्मवर्चसि – तरः । प्रतिष्ठेति प्रति – स्था । त्रयस्त्रिंश
इति त्रयः-त्रिंशः । इति । पश्चात् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै ।
नाकः । षट्त्रिंश इति षट्-त्रिंशः । इति । उत्तरत इत्युत्-तरतः ।
सुवर्ग इति सुवः – गः । वै ( ) । लोकः । नाकः ।
सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्य । समष्ट्या
इति सं – अष्ट्यै ॥ 15 (55) (वै त्रिवृ – दिति पुरस्तात् – सव्य –
स्त्रयोविंश इति – सुवर्गो वै – पञ्च च) (A3)

Special Korvai for Anuvaakam 3

आशु – व्योम – धरुणो – भान्तः – प्रतूर्तिर – भिवर्तो – वर्च –
स्तपो – योनि – गर्भा – ओजः – संभरणः – क्रतु – ब्रह्मस्य
– प्रतिष्ठा – नाकः – षोडश)

TS 5.3.4.1

अग्नेर्भागोऽसीति पुरस्तादुप दधाति यज्ञमुखं वा अग्निर्यज्ञमुखं
दीक्षा यज्ञमुखं ब्रह्म यज्ञमुखं त्रिवृद्-यज्ञमुखमेव पुरस्ताद्वि यातयति

नृ॒चक्ष॑सां भा॒गोऽसी॑ति दक्षि॒णतः॑ शु॒श्रुवा॑ꣳसो वै नृ॒चक्ष॑सोऽन्नं॑ धा॒ता
जा॒तायै॑वास्मा॒ अन्न॑मपि दधाति॒ तस्मा॑ज्जा॒तोऽन्न॑मत्ति ज॒नित्र॑ꣳ स्पृ॒तꣳ
सप्त॑दशः स्तोम॒ इत्या॑हाऽन्नं॒ वै ज॒नित्र॑- [ ] 16

TS 5.3.4.1 - Padam

अ॒ग्नेः । भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । पु॒रस्ता॑त् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् । वै । अ॒ग्निः ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ-मु॒खम् । दी॒क्षा । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् ।
ब्र॒ह्म । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् । त्रि॒वृदि॑ति त्रि - वृ॒त् ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ-मु॒खम् । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । वी॒ति॑ । या॒तय॑ति ।
नृ॒चक्ष॑सामि॑ति नृ - चक्ष॑साम् । भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । दक्षि॒णतः॑ ।
शु॒श्रुवा॑ꣳसः । वै । नृ॒चक्ष॑स इति॑ नृ - चक्ष॑सः । अ॒न्नम् । धा॒ता ।
जा॒ताय॑ । ए॒व । अ॒स्मै । अ॒न्नम् । अ॒पीति॑ । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । जा॒तः ।
अ॒न्नम् । अ॒त्ति॑ । ज॒नित्र॑म् । स्पृ॒तम् । सप्त॑दश इति॑ सप्त - द॒शः ।
स्तोमः॑ । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्नम् । वै । ज॒नित्र॑म् । 16 (50)

TS 5.3.4.2

–म॒न्नं॑ स॒प्तद॒शो–ऽन्न॑मे॒व दक्षि॑णतो ध॒त्ते तस्मा॑द् दक्षि॑णेना–
न्नम॑द्यते मि॒त्रस्य॑ भा॒गोऽसी॑ति प॒श्चात् प्रा॒णो वै मि॒त्रोऽपानो॑ वरु॒णः
प्रा॒णापा॒नावे॒वास्मि॑न् दधाति दि॒वो वृ॒ष्टिर्वा॑ताः स्पृ॒ता ए॒कवि॑ंशः स्तोम॑
इत्या॑ह प्र॒तिष्ठा॑ वा ए॒कवि॑ंशः प्र॒तिष्ठि॑त्या इन्द्र॑स्य भा॒गोऽसीत्यु॑त्तरत
ओजो॑ वा इन्द्र॑ ओजो॑ विष्णु॑रोजः क्ष॒त्रमो॑जः पञ्चद॒श – [ ] 17

TS 5.3.4.2 - Padam

अ॒न्नम् । स॒प्तद॒श इति॑ स॒प्त – द॒शः । अ॒न्नम् । ए॒व । दक्षि॑णतः ।
ध॒त्ते । तस्मा॑त् । दक्षि॑णेन । अ॒न्नम् । अ॒द्यते॑ । मि॒त्रस्य॑ । भा॒गः ।
अ॒सि । इति॑ । प॒श्चात् । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । वै । मि॒त्रः । अ॒पान॑
इत्य॑प – अ॒नः । वरु॒णः । प्रा॒णापा॒नावि॑ति प्रा॒ण – अ॒पानौ॑ । ए॒व ।
अ॒स्मिन् । दधा॑ति । दि॒वः । वृ॒ष्टिः । वा॒ताः । स्पृ॒ताः । ए॒कवि॑ंश
इत्ये॑क – वि॒ंशः । स्तोमः॑ । इति॑ । आ॒ह । प्र॒तिष्ठे॑ति प्र॒ति – स्था॑ ।
वै । ए॒कवि॑ंश इत्ये॑क – वि॒ंशः । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्र॒ति–स्थि॑त्यै ।
इन्द्र॑स्य । भा॒गः । अ॒सि । इति॑ । उ॒त्तर॑त इत्यु॑त् – त॒रतः॑ । ओजः॑ ।

वै । इन्द्रः । ओजः । विष्णुः । ओजः । क्षत्रम् । ओजः ।

पञ्चदश इति पञ्च – दशः । 17 (50)

TS 5.3.4.3

ओज ए॒वोत्तरतो॑ ध॒त्ते तस्मा॑दुत्तरतो-ऽभि॒प्रयायी॑ ज॒यति॑ वसू॒नां
भा॒गोऽसीति॑ पु॒रस्ता॑दुप॒ दधा॑ति य॒ज्ञमु॒खं वै॑ वस॒वो य॒ज्ञमु॒खं रु॒द्रा
य॒ज्ञमु॒खं चतु॑र्विं॒शो य॒ज्ञमु॒खमे॒व पु॒रस्ता॑द्वि या॒तय॑त्यादि॒त्यानां॑
भा॒गोऽसीति॑ दक्षि॒णतोऽन्नं॑ वा आ॒दित्या॑ अन्नं म॒रुतोऽन्नं॑ गर्भा॒ अन्नं॑
पञ्च॒विं॒शोऽन्नमे॒व दक्षि॑णतो॒ धत्ते॑ तस्मा॑द् दक्षि॒णेनाऽन्न॑म॒द्यते॑
ऽदित्यै॑ भा॒गो- [ ] 18

TS 5.3.4.3 - Padam

ओजः । ए॒व । उत्तर॑त इत्युत् – तरतः । ध॒त्ते । तस्मा॑त् ।
उत्तरतो॑ऽभि॒प्रयायी॑त्युत्तरतः-अ॒भि॒प्रयायी॑ । ज॒यति॑ । वसू॒नाम् ।
भा॒गः । अ॒सि । इति॑ । पु॒रस्ता॑त् । उपेति॑ । द॒धाति॑ । य॒ज्ञमु॒खमिति॑
य॒ज्ञ-मु॒खम् । वै । वस॑वः । य॒ज्ञमु॒खमिति॑ य॒ज्ञ – मु॒खम् । रु॒द्राः ।
य॒ज्ञमु॒खमिति॑ य॒ज्ञ – मु॒खम् । चतु॑र्विं॒श इति॑ चतुः – विं॒शः ।
य॒ज्ञमु॒खमिति॑ य॒ज्ञ – मु॒खम् । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । वी॒ति । या॒तय॑ति ।

आ॒दि॒त्याना॑म् । भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । द॒क्षि॒णतः॑ । अ॒न्नम् । वै ।
आ॒दि॒त्याः । अ॒न्नम् । म॒रुतः॑ । अ॒न्नम् । गर्भाः॑ । अ॒न्नम् ।
पञ्च॒वि॒ंश इति॑ पञ्च – वि॒ंशः । अ॒न्नम् । ए॒व । द॒क्षि॒णतः॑ ।
ध॒त्ते । तस्मा॑त् । द॒क्षि॒णेन॑ । अ॒न्नम् । अ॒द्यते॑ । अ॒दि॒त्यै ।

भागः । 18 (50)

TS 5.3.4.4

ऽसीति॑ प॒श्चात् प्रति॑ष्ठा वा अ॒दि॒तिः प्रति॑ष्ठा पू॒षा प्रति॑ष्ठा त्रि॒णवः
प्रति॑ष्ठित्यै दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुर्भा॑गोऽसीत्यु॑त्तरतो ब्र॒ह्म वै दे॒वः स॒वि॒ता ब्र॒ह्म
बृ॒हस्प॑तिर्ब्र॒ह्म च॑तु॒ष्टोमो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒वोत्त॑रतो ध॒त्ते तस्मा॑दु॒त्तरोऽर्धो॑
ब्र॒ह्मव॑र्च॒सित॑रः सा॒वि॒त्रव॑ती भवति प्र॒सू॒त्यै तस्मा॑द् ब्रा॒ह्मणा॑ना॒मुदी॑ची
स॒निः प्र॒सू॒ता ध॒र्त्रश्च॑तु॒ष्टोम इति॑ पु॒रस्ता॑दुप दधाति य॒ज्ञमु॑खं वै

धर्त्रो – [ ] 19

TS 5.3.4.4 - Padam

अ॒सि॒ । इति॑ । प॒श्चात् । प्रति॑ष्ठेति प्रति – स्था । वै । अ॒दि॒तिः ।
प्रति॑ष्ठेति प्रति – स्था । पू॒षा । प्रति॑ष्ठेति प्रति – स्था । त्रि॒णव
इति॑ त्रि – नवः । प्रति॑ष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । दे॒वस्य॑ । स॒वि॒तुः ।

भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः । ब्र॒ह्म॒ । वै । दे॒वः ।
स॒वि॒ता । ब्र॒ह्म॒ । बृ॒ह॒स्प॒तिः । ब्र॒ह्म॒ । च॒तु॒ष्टो॒म इति॑ चतुः – स्तो॒मः ।
ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒मि॒ति ब्र॒ह्म॒ – व॒र्च॒स॒म् । ए॒व । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः ।
ध॒त्ते॒ । तस्मा॑त् । उ॒त्तर॑ इत्यु॒त् – तर॑तः । अ॒र्धः॑ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सि॒तर॑ इति॑
ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सि॒ – तर॑तः । सा॒वि॒त्र॒व॒तीति॑ सा॒वि॒त्र॒ – व॒ती॒ । भ॒व॒ति॒ ।
प्र॒सू॒त्या इति॑ प्र – सू॒त्यै॒ । तस्मा॑त् । ब्रा॒ह्म॒णाना॑म् । उ॒दी॒ची॒ । स॒निः ।
प्र॒सू॒तेति॑ प्र – सू॒ता॒ । ध॒र्त्रः॑ । च॒तु॒ष्टो॒म इति॑ चतुः – स्तो॒मः । इति॑ ।
पु॒रस्ता॑त् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ । य॒ज्ञ॒मु॒ख॒मि॒ति य॒ज्ञ॒ – मु॒ख॒म् ।
वै । ध॒र्त्रः॑ । 19 (50)

TS 5.3.4.5

य॒ज्ञ॒मु॒खं॑ च॒तु॒ष्टो॒मो य॒ज्ञ॒मु॒ख॒मे॒व पु॒रस्ता॑द्वि या॒तय॑ति या॒वानां॑
भा॒गोऽसी॑ति दक्षि॒णतो॑ मा॒सा वै या॒वा अ॒र्धमा॑सा अ॒या॒वा-स्तस्मा॑द्-
दक्षि॒णावृ॑तो मा॒सा अ॒न्नं वै या॒वा अ॒न्नं प्र॒जा अ॒न्नमे॒व दक्षि॒णतो॑ ध॒त्ते
तस्मा॑द् दक्षि॒णेना॑-न्नमद्यत ऋ॒भू॒णां भा॒गोऽसी॑ति प॒श्चात् प्र॑तिष्ठित्यै

विव॒र्तो ऽष्टा॑च॒त्वारि॒ंश इत्यु॑त्तरतोऽनयो॑ लो॒कयोः॑ स॒वीर्य॑त्वाय
तस्मा॑दिमौ लो॒कौ स॒मावद्-वी॒र्यो - [ ] 20

TS 5.3.4.5 - Padam

य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् । च॒तु॒ष्टोम॑ इति चतुः - स्तो॒मः ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । वी॒ति । या॒तय॑ति ।
या॒वाना॑म् । भा॒गः । अ॒सि । इति॑ । दक्षि॑णतः । मा॒साः । वै । या॒वाः ।
अ॒र्धमा॒सा इत्य॑र्ध - मा॒साः । अया॑वाः । तस्मा॑त् । दक्षि॑णावृ॒त
इति॑ दक्षि॑णा - आ॒वृ॒तः । मा॒साः । अ॒न्नम् । वै । या॒वाः । अ॒न्नम् ।
प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । अ॒न्नम् । ए॒व । दक्षि॑णतः । ध॒त्ते । तस्मा॑त् ।
दक्षि॑णेन । अ॒न्नम् । अ॒द्यते॑ । ऋ॒भूणा॑म् । भा॒गः । अ॒सि । इति॑ ।
प॒श्चात् । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्र॒ति - स्थि॑त्यै । वि॒वर्त॑ इति॑ वि - वर्तः ।
अ॒ष्टाच॒त्वारि॒ंश इत्य॑ष्टा-च॒त्वारि॒ंशः । इति॑ । उ॒त्तर॑त इत्यु॑त्-तरतः ।
अ॒नयोः॑ । लो॒कयोः॑ । स॒वीर्य॑त्वायेति॑ स॒वीर्य॑ - त्वा॒य । तस्मा॑त् ।
इ॒मौ । लो॒कौ । स॒माव॑द्दी॒र्यावि॑ति स॒माव॑त् - वी॒र्यो । 20 (50)

TS 5.3.4.6

यस्य॑ मुख्य॑वतीः॒ पुरस्ता॑दुप॒धी॒यन्ते॒ मुख्य॑ ए॒व भव॑त्याऽस्य॒ मुख्यो॑
जाय॑ते॒ यस्या॑-न्न॒वती॑ – दक्षि॑णतो-ऽत्य॒न्नमाऽस्या॑न्नादो जाय॑ते॒ यस्य॑
प्रति॑ष्ठावतीः॒ पश्चात्॑ प्रत्ये॒व तिष्ठ॑ति॒ यस्यौज॑स्वतीरुत्तर॒त ओज॑स्व्ये॒व
भव॑त्याऽस्यौज॒स्वी जाय॑ते॒ ऽर्को॑ वा ए॒ष यद॑ग्निस्तस्यै॒तदे॒व

स्तोत्र॑मे॒तच्छ॒स्त्रं य॑देषा वि॒धा – [ ] 21

TS 5.3.4.6 - Padam

यस्य॑ । मुख्य॑वतीरि॒ति मुख्य॑ – वतीः॒ । पुरस्ता॑त् । उप॒धी॒यन्त
इत्यु॑प – धी॒यन्ते॑ । मुख्यः॑ । ए॒व । भव॑ति । ए॒ति । अ॒स्य । मुख्यः॑ ।
जाय॑ते । यस्य॑ । अन्न॑वतीरित्य॒न्न – वतीः॒ । दक्षि॑णतः । अ॒त्ति ।
अन्न॑म् । ए॒ति । अ॒स्य । अ॒न्नाद॑ इत्य॒न्न – अ॒दः । जाय॑ते । यस्य॑ ।
प्रति॑ष्ठावतीरि॒ति प्रति॑ष्ठा – वतीः॒ । पश्चात्॑ । प्रती॑ति । ए॒व । तिष्ठ॑ति ।
यस्य॑ । ओज॑स्वतीः । उत्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः । ओज॑स्वी । ए॒व ।
भव॑ति । ए॒ति । अ॒स्य । ओज॑स्वी । जाय॑ते । अ॒र्कः । वै । ए॒षः ।
यत् । अ॒ग्निः । तस्य॑ । ए॒तत् । ए॒व । स्तोत्र॑म् । ए॒तत् । श॒स्त्रम् ।
यत् । ए॒षा । वि॒धेति॑ वि – धा । 21 (50)

TS 5.3.4.7

वि॒धी॒य॒ते॒ऽर्क॑ ए॒व तद॒र्क्य॑म॒नु वि॒ धी॒य॒ते॒ ऽत्य॑न्न॒मा॒ऽस्या॑न्नादो
जा॒य॒ते॒ यस्यै॑षा वि॒धा वि॒धी॒य॒ते॒ य उ॑ चै॒नामे॒वं वे॒द सृ॑ष्टीरु॒प द॑धाति
यथा॑सृ॒ष्टमे॒वाव॑ रु॒न्धे न॒ वा इ॒दं दि॒वा न॒ नक्त॑मासीद॒व्यावृ॑त्तं ते दे॒वा
ए॒ता व्यु॑ष्टीर॒पश्य॑न् ता उ॒पाद॑धत् ततो॒ वा इ॒दं ( ) व्यौ॑च्छद्-
यस्यै॑ता उप॒धी॒य॒न्ते व्यै॑वास्मा उ॒च्छ॒त्यथो॒ तम॑ ए॒वाप॑हते ॥ 22

TS 5.3.4.7 - Padam

वि॒धी॒य॒त इति॑ वि - धी॒य॒ते॒ । अ॒र्के । ए॒व । तत् । अ॒र्क्य॑म् । अ॒नु ।
वी॒ति । धी॒य॒ते॒ । अ॒त्ति । अ॒न्न॑म् । ए॒ति । अ॒स्य । अ॒न्ना॒द
इ॒त्य॑न्न - अ॒दः । जा॒य॒ते॒ । यस्य॑ । ए॒षा । वि॒धेति॑ वि - धा ।
वि॒धी॒य॒त इति॑ वि - धी॒य॒ते॒ । यः । उ॒ । च॒ । ए॒नाम् । ए॒वम् । वे॒द ।
सृ॒ष्टीः । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । यथा॑सृ॒ष्टमि॑ति यथा - सृ॒ष्टम् । ए॒व ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । न । वै । इ॒दम् । दि॒वा । न । नक्त॑म् । आ॒सीत् ।
अ॒व्यावृ॑त्तमि॒त्यवि॑ - आ॒वृत्त॑म् । ते । दे॒वाः । ए॒ताः । व्यु॑ष्टीरि॒ति
वि - उ॒ष्टीः । अ॒पश्य॑न् । ताः । उ॒पेति॑ । अ॒दध॑त् । ततः॑ । वै ।

इ॒दम् ( ) । वी॒ति॑ । औ॒च्छत् । यस्य॑ । ए॒ताः । उ॒प॒धी॒यन्त॑
इ॒त्यु॒प – धी॒यन्ते॑ । वी॒ति॑ । ए॒व । अ॒स्मै । उ॒च्छ॒ति॑ । अ॒थो इति॑ ।
तमः॑ । ए॒व । अ॒पेति॑ । ह॒ते ॥ 22 (64) (वै॒ ज॒नि॒त्रं – प॒ञ्च॒द॒शो –
ऽदि॒त्यै भा॒गो – वै ध॒र्त्रः – स॒मा॒व॒द्दी॒र्यै-वि॒धा-त॒तो वा इ॒दं –
च॒तु॒र्द॒श च) (A4)

Special Korvai for Anuvaakam 4

(अ॒ग्ने – नृ॒चक्ष॑सां – ज॒नि॒त्रं – मि॒त्र – स्ये॒न्द्रस्य॑ – व॒सूना –
मा॒दि॒त्याना॑ – म॒दि॒त्यै – दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुः – सा॒वि॒त्र॒वती॑ – ध॒र्त्रो –
या॒वा॒ना-मृ॒भू॒णां – वि॒व॒र्त – श्र॒तु॒र्द॒श)

TS 5.3.5.1

अ॒ग्ने जा॒तान् प्र॒णु॒दा नः॑ स॒प॒त्नानि॑ति पु॒र॒स्ता॒दु॒प द॒धाति॑ जा॒ताने॒व
भ्रा॒तृ॒व्यान् प्र॒णु॒दते॑ स॒ह॒सा जा॒तानि॑ति प॒श्चाज्ज॑निष्यमा॒णाने॒व प्र॒ति नु॒दते॑
च॒तुश्च॑त्वा॒रि॒ॐशः॑ स्तोम॒ इति॑ दक्षि॒णतो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं वै च॒तुश्च॑त्वा॒रि॒ॐशो॑
ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒व दक्षि॑णतो॒ धत्ते॑ तस्मा॒द् दक्षि॑णोऽ॒र्धो ब्र॒ह्मव॑र्च॒सितरः॑
षोड॒शः स्तोम॑ इ॒त्युत्तर॑त ओजो॒ वै षोड॒श ओज॑ ए॒वोत्तर॑तो॒ धत्ते॑
तस्मा॑ – [ ] 23

TS 5.3.5.1 - Padam

अ॒ग्ने॑ । जा॒तान् । प्रेति॑ । नु॒द । नः॑ । स॒प॒न्नान् । इति॑ । पु॒रस्ता॑त् ।
उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । जा॒तान् । ए॒व । भ्रातृ॑व्यान् । प्रेति॑ । नु॒द॒ते ।
स॒ह॒सा । जा॒तान् । इति॑ । प॒श्चात् । ज॒नि॒ष्यमा॑णान् । ए॒व । प्र॒तीति॑ ।
नु॒द॒ते । च॒तुश्च॒त्वारि॒॑श इति॑ चतुः – च॒त्वारि॒॑शः । स्तोमः॑ । इति॑ ।
दक्षि॑णतः । ब्र॒ह्मव॑र्चसमिति॑ ब्र॒ह्म – व॒र्च॒सम् । वै । च॒तुश्च॒त्वारि॒॑श
इति॑ चतुः – च॒त्वारि॒॑शः । ब्र॒ह्मव॑र्चसमिति॑ ब्र॒ह्म – व॒र्च॒सम् । ए॒व ।
दक्षि॑णतः । ध॒त्ते । तस्मा॑त् । दक्षि॑णः । अ॒र्धः ।
ब्र॒ह्मव॑र्चसि॒तर॑ इति॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसि – त॒रः । षो॒ड॒शः । स्तोमः॑ । इति॑ ।
उ॒त्तर॑त इत्युत् – त॒रतः॑ । ओजः॑ । वै । षो॒ड॒शः । ओजः॑ । ए॒व ।
उ॒त्तर॑त इत्युत् – त॒रतः॑ । ध॒त्ते । तस्मा॑त् । 23 (50)

TS 5.3.5.2

दु॒त्तर॑तोऽभि॒प्रया॑यी ज॒यति॑ वज्रो॒ वै च॒तुश्च॒त्वारि॒॑शो वज्रः॑ षो॒ड॒शो
य॒दे॒ते इष्ट॑के उ॒प॒द॒धाति॑ जा॒ताञ्चै॒व ज॒नि॒ष्यमा॑णाञ्च भ्रातृ॑व्यान्
प्र॒णु॒द्य वज्र॑म॒नु प्र॑हरति॒ स्तृ॒त्यै पु॒रीष॑वतीं म॒द्ध्य उ॒प॒द॒धाति॑ पु॒रीषं॑ वै

म॒द्ध्य॑मा॒त्मनः॑ सा॒त्मान॑मे॒वाग्निं॑ चि॒नुते॑ सा॒त्माऽमु॑ष्मिन् लो॒के भ॑वति
य ए॒वं वैदै॑ता वा अ॒सप॑न्ना ना॒मेष्ट॑का यस्यै॒ता उप॑धी॒यन्ते॑ – [ ] 24

TS 5.3.5.2 - Padam

उ॒त्तर॑तोऽभि॒प्रया॑यीत्यु॒त्तर॑तः – अ॒भिप्र॑यायी । ज॒यति॑ । वज्रः॑ । वै ।
च॒तुश्च॑त्वारि॒ंश इति॑ च॒तुः-च॑त्वारि॒ंशः । वज्रः॑ । षोड॑शः । यत् ।
ए॒ते इति॑ । इष्ट॑के इति॑ । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धाति॑ । जा॒तान् । च ।
ए॒व । ज॒निष्य॑माणान् । च । भ्रातृ॑व्यान् । प्र॒णुद्ये॑ति प्र-नुद्य॑ । वज्र॑म् ।
अ॒नु । प्रेति॑ । ह॒रति॑ । स्तृ॒त्यै । पु॒रीष॑वतीमि॒ति पु॒रीष॑-वतीम् ।
म॒द्ध्यै । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । पु॒रीष॑म् । वै । म॒द्ध्यम् । आ॒त्मनः॑ ।
सा॒त्मान॑मि॒ति स – आ॒त्मान॑म् । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ ।
सा॒त्मेति॑ स – आ॒त्मा । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । भ॑वति । यः । ए॒वम् ।
वे॒द । ए॒ताः । वै । अ॒सप॑न्नाः । ना॒म । इष्ट॑काः । यस्य॑ । ए॒ताः ।
उ॒प॒धी॒यन्त इत्यु॑प – धी॒यन्ते॑ । 24 (50)

TS 5.3.5.3

ना॒स्य स॒पन्नो॑ भ॒वति॑ प॒शुर्वा ए॒ष यद॒ग्निर्वि॒राज॑ उत्त॒मायां॑ चि॒त्यामु॑प
द॒धाति॑ वि॒राज॑मे॒वोत्त॑मां प॒शुषु॑ द॒धाति॑ तस्मा॑त् प॒शुमा॑नु॒त्तमां॑ वाचं॑

वदति दशदशोप दधाति सवीर्यत्वायाऽक्ष्णयोप दधाति तस्मादक्ष्णया
पशवोऽङ्गानि प्रहरन्ति प्रतिष्ठित्यै यानि वै छन्दांसि सुवर्ग्याण्यासन्
तैर्देवाः सुवर्गं लोकमायन् तेनर्षयो – [ ] 25

TS 5.3.5.3 - Padam

न । अस्य । सपत्नः । भवति । पशुः । वै । एषः । यत् । अग्निः ।
विराज इति वि – राजः । उत्तमायामित्युत् – तमायाम् । चित्याम् ।
उपेति । दधाति । विराजमिति वि – राजम् । एव ।
उत्तमामित्युत् – तमाम् । पशुषु । दधाति । तस्मात् । पशुमानिति
पशु – मान् । उत्तमामित्युत् – तमाम् । वाचम् । वदति । दशदशेति
दश – दश । उपेति । दधाति । सवीर्यत्वायेति सवीर्य-त्वाय ।
अक्ष्णया । उपेति । दधाति । तस्मात् । अक्ष्णया । पशवः । अङ्गानि ।
प्रेति । हरन्ति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । यानि । वै ।
छन्दांसि । सुवर्ग्याणीति सुवः – ग्यानि । आसन् । तैः ।
देवाः । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । आयन् । तेन ।
ऋषयः । 25 (50)

TS 5.3.5.4

ऽश्राम्यन् ते तपोऽतप्यन्त तानि तपसाऽपश्यन् तेभ्य एता इष्टका
निरमिमतेवश्छन्दो वरिवश्छन्द इति ता उपादधत ताभिर्वै ते सुवर्गं
लोकमायन् यदेता इष्टका उपदधाति यान्येव छन्दाँसि सुवर्ग्याणि
तैरेव यजमानः सुवर्गं लोकमेति यज्ञेन वै प्रजापतिः

प्रजा असृजत ताः स्तोम भागैरेवाऽसृजत यथ् – [ ] 26

TS 5.3.5.4 - Padam

अश्राम्यन् । ते । तपः । अतप्यन्त । तानि । तपसा । अपश्यन् ।
तेभ्यः । एताः । इष्टकाः । निरिति । अमिमत । एवः । छन्दः ।
वरिवः । छन्दः । इति । ताः । उपेति । अदधत । ताभिः । वै । ते ।
सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकम् । आयन् । यत् । एताः । इष्टकाः ।
उपदधातीत्युप – दधाति । यानि । एव । छन्दाँसि । सुवर्ग्याणीति
सुवः-ग्यानि । तैः । एव । यजमानः । सुवर्गमिति सुवः – गम् ।
लोकम् । एति । यज्ञेन । वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
प्रजा इति प्र – जाः । असृजत । ताः ।
स्तोमभागैरिति स्तोम – भागैः । एव । असृजत । यत् । 26 (50)

TS 5.3.5.5

स्तोम॑ भागा॑ उप॒दधा॑ति प्र॒जा ए॒व तद्-यज॑मानः सृज॑ते बृह॒स्पति॑र्वा
ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑ तेजः॑ सम॑भर॒द्यथ् स्तोम॑भागा यथ् स्तोम॑भागा उप॒दधा॑ति
स॒तेज॑समे॒वाग्निं॑ चि॒नुते॑ बृह॒स्पति॑र्वा ए॒तां य॒ज्ञस्य॑ प्र॒तिष्ठा॑मप॒श्यद्यथ्
स्तोम॑भागा यथ् स्तोम॑भागा उप॒दधा॑ति य॒ज्ञस्य॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै स॒प्तस॒प्तोप॑
दधा॑ति स॒वीर्य॑त्वाय॒ तिस्रो॑ म॒द्ध्ये॒ प्रतिष्ठि॑त्यै ॥ 27

TS 5.3.5.5 - Padam

स्तोम॑भागा इति॑ स्तोम॑ - भा॒गाः । उप॒दधा॑तीत्युप॑ - दधा॑ति । प्र॒जा
इति॑ प्र - जाः । ए॒व । तत् । यज॑मानः । सृज॑ते । बृह॒स्पतिः॑ ।
वै । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ । तेजः॑ । समि॑ति । अ॒भर॑त् । यत् । स्तोम॑भागा
इति॑ स्तोम॑ - भा॒गाः । यत् । स्तोम॑भागा इति॑ स्तोम॑ - भा॒गाः ।
उप॒दधा॑तीत्युप॑ - दधा॑ति । स॒तेज॑समि॒ति स - तेज॑सम् । ए॒व ।
अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ । बृह॒स्पतिः॑ । वै । ए॒ताम् । य॒ज्ञस्य॑ ।
प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्र॒ति - स्था॑म् । अ॒प॒श्यत् । यत् । स्तोम॑भागा इति॑
स्तोम॑ - भा॒गाः । यत् । स्तोम॑भागा इति॑ स्तोम॑ - भा॒गाः ।
उप॒दधा॑तीत्युप॑ - दधा॑ति । य॒ज्ञस्य॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्र॒ति-स्थि॑त्यै ।

स॒प्तस॒प्तेति॑ स॒प्त – स॒प्त । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।

स॒वीर्य॑त्वायेति॑ स॒वीर्य॑ – त्वाय॑ । ति॒स्रः । म॒द्ध्ये॑ ॥

प्रति॑ष्ठित्या इति॑ प्रति॑ – स्थि॒त्यै ॥ 27 (43)

(उ॒त्तरतो॑ ध॒त्ते तस्मा॑ – दु॒प॒धीय॑न्त – ऋष॑यो – ऽसृ॒जत॑ यत् –
त्रि॒च॒त्वारि॑ञ्श॒च्च) (A5)

TS 5.3.6.1

र॒श्मिरि॒त्येवा॑ ऽ॒दित्य॑म॒सृजत॑ प्रेति॒रिति॑ ध॒र्मम॑न्वि॒तिरिति॑ दि॒वः॑
सं॒धि॒रित्य॑न्त॒रिक्षं॑ प्र॒ति॒धि॒रिति॑ पृ॒थि॒वीं वि॑ष्ट॒म्भ इति॑ वृ॒ष्टिं
प्र॒वेत्य॑ह॒रनु॑वेति॑ रा॒त्रिमु॑शि॒गिति॑ व॒सून् प्र॑के॒त इति॑ रु॒द्रान्थ्
सु॒दी॒तिरि॒त्यादि॒त्यानो॑ज इति॑ पि॒तृ॒स्तन्तु॑रिति॑ प्र॒जाः पृ॑त॒नाषा॑डिति॑
प॒शून् रे॒वदि॒त्यो-ष॑धीर॒भिजि॑द॒सि यु॒क्तग्रा॑वे – [ ] 28

TS 5.3.6.1 - Padam

र॒श्मिः । इति॑ । ए॒व । आ॒दि॒त्यम् । अ॒सृ॒जत॑ । प्रेति॒रिति॑ प्र – इति॑ः ।
इति॑ । ध॒र्मम् । अ॒न्वि॒तिरि॒त्यनु॑ – इति॑ः । इति॑ । दि॒वम् । स॒न्धि॒रिति॑
सं – धिः । इति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । प्र॒ति॒धि॒रिति॑ प्र॒ति – धिः । इति॑ ।
पृ॒थि॒वीम् । वि॒ष्टं॒भ इति॑ वि – स्तं॒भः । इति॑ । वृ॒ष्टिम् ।

प्र॒वेति॑ प्र – वा । इति॑ । अ॒हः । अ॒नु॒वेत्य॑नु-वा । इति॑ । रा॒त्रि॒म् ।
उ॒शिक् । इति॑ । व॒सून् । प्र॒के॒त इति॑ प्र – के॒तः । इति॑ । रु॒द्रान् ।
सु॒दी॒तिरिति॑ सु-दी॒तिः । इति॑ । आ॒दि॒त्यान् । ओ॒जः । इति॑ । पि॒तृन् ।
त॒न्तुः । इति॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । पृ॒त॒ना॒षाट् । इति॑ । प॒शून् ।
रे॒वत् । इति॑ । ओ॒ष॒धीः । अ॒भि॒जि॒दित्य॑भि – जि॒त् । अ॒सि॒ ।

यु॒क्त॒ग्रा॒वेति॑ यु॒क्त – ग्रा॒वा । 28 (50)

TS 5.3.6.2

–न्द्राय॑ त्वेन्द्रं॑ जि॒न्वेत्ये॒व दक्षि॑णतो वज्रं॑ पर्यो॑हदभिजित्यै॑ ताः प्र॒जा
अप॑प्राणा असृ॒जत॑ तास्वधिपतिरसीत्ये॒व प्रा॒णम॑दधा-द्वन्तेत्य॑पानं॑
स॒र्प इति॑ चक्षुर्वयो॒धा इति॑ श्रोत्रं॑ ताः प्र॒जाः प्रा॒णती॑रपान॒तीः
पश्य॑न्तीः शृण्वतीर्न मिथुनी॑ अभवन् तासु॑ त्रिवृदसीत्ये॒व

मिथु॑नमदधात् ताः प्र॒जा मिथु॑नी – [ ] 29

TS 5.3.6.2 - Padam

इन्द्राय॑ । त्वा॒ । इन्द्र॑म् । जि॒न्व । इति॑ । ए॒व । दक्षि॑णतः । वज्र॑म् ।
परी॑ति । औ॒हत् । अ॒भि॒जित्या॑ इत्य॒भि – जि॒त्यै । ताः । प्र॒जा इति॑
प्र – जाः । अप॑प्राणा इत्यप – प्रा॒णाः । अ॒सृ॒जत॑ । तासु॑ ।

अधि॑पति॒रित्यधि॑-पतिः॒ । अ॒सि॒ । इति॑ । ए॒व । प्रा॒णमि॑ति प्र-अ॒नम् ।
अ॒द॒धात् । य॒न्ता । इति॑ । अ॒पा॒नमि॑त्यप - अ॒नम् । स॒र्प॒ इति॑
सं - सर्पः॑ । इति॑ । चक्षुः॑ । व॒यो॒धा इति॑ वयः - धाः । इति॑ ।
श्रो॒त्रम् । ताः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । प्रा॒णती॑रिति प्र - अ॒नतीः॑ ।
अ॒पा॒नती॑रित्यप - अ॒नतीः॑ । प॒श्यन्तीः॑ । शृ॒ण्वतीः॑ । न । मि॒थुनी॑ ।
अ॒भ॒वन् । तासु॑ । त्रि॒वृदि॑ति त्रि - वृत् । अ॒सि॒ । इति॑ । ए॒व ।
मि॒थु॒नम् । अ॒द॒धात् । ताः । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । मि॒थुनी॑ । 29 (50)

TS 5.3.6.3

भ॒वन्ती॒र्न प्रा॑जायन्त ताः स॒र्प॒रोहो॑ऽसि नी॒रोहो॑ऽसीत्ये॒व प्रा॑ज॒नय॑त्
ताः प्र॒जाः प्र॑जा॒ता न प्र॑त्यतिष्ठन् ता वसु॑कोऽसि॒ वेष॑श्चिरसि॒
वस्य॑ष्टिरसीत्ये॒वैषु॑ लो॒केषु॑ प्रत्य॑स्थापयद्यदाह वसु॑कोऽसि॒ वेष॑श्चिरसि॒
वस्य॑ष्टिरसीति प्र॒जा ए॒व प्र॑जा॒ता ए॒षु लो॒केषु॑ प्रति॑ष्ठापयति
सा॒त्माऽन्तरि॑क्षं ( ) रो॒हति॑ स॒प्रा॒णोऽमु॑ष्मिन् लो॒के प्रति॑
तिष्ठ॑त्यव्य॒र्धुकः॑ प्रा॒णापा॒नाभ्यां॑ भ॒वति॑ य ए॒वं वे॒द ॥ 30

TS 5.3.6.3 - Padam

भवन्तीः । न । प्रेति । अजायन्त । ताः । स॒रो॒ह इति सं – रोहः ।
अ॒सि । नी॒रो॒ह इति निः – रोहः । अ॒सि । इति । ए॒व । प्रेति ।
अ॒ज॒न॒यत् । ताः । प्र॒जा इति प्र – जाः । प्र॒जा॒ता इति प्र-जा॒ताः ।
न । प्र॒तीति । अ॒ति॒ष्ठन् । ताः । व॒सु॒कः । अ॒सि । वेष॑श्चिरिति
वेष॑-श्चिः । अ॒सि । व॒स्य॑ष्टिः । अ॒सि । इति । ए॒व । ए॒षु । लो॒केषु ।
प्र॒तीति । अ॒स्था॒प॒यत् । यत् । आ॒ह । व॒सु॒कः । अ॒सि ।
वेष॑श्चिरिति वेष – श्चिः । अ॒सि । व॒स्य॑ष्टिः । अ॒सि । इति ।
प्र॒जा इति प्र – जाः । ए॒व । प्र॒जा॒ता इति प्र – जा॒ताः । ए॒षु ।
लो॒केषु । प्र॒तीति । स्था॒प॒यति । सा॒त्मेति स – आ॒त्मा ।
अ॒न्त॒रि॒क्षम् ( ) । रो॒ह॒ति । स॒प्रा॒ण इति स – प्रा॒णः । अ॒मुष्मि॑न् ।
लो॒के । प्र॒तीति । ति॒ष्ठति । अ॒व्य॑र्धुक॒ इत्य॑वि – अ॒र्धु॒कः ।
प्रा॒णा॒पा॒नाभ्या॑मिति प्रा॒ण – अ॒पा॒नाभ्या॑म् । भ॒वति । यः । ए॒वम् ।
वे॒द ॥ 30 (62)

(यु॒क्त॒ग्रा॒वा – प्र॒जा मि॒थु॒न्य – न्त॒रि॒क्षं – द्वा॒द॒श च) (A6)

TS 5.3.7.1

ना॒क॒स॒द्भि॒र्वै दे॒वाः सु॒व॒र्गं लो॒क॒मा॒यन् तन्ना॒क॒स॒दां ना॒क॒स॒त्त्वं
यन्ना॒क॒स॒द उप॒दधा॑ति ना॒क॒स॒द्भि॒रेव तद्-य॑ज॒मानः सु॒व॒र्गं लो॒कमे॑ति
सु॒व॒र्गो वै लो॒को ना॒को यस्यै॒ता उप॑धी॒यन्ते ना॒स्मा अ॒कं भ॑वति
यज॑माना॒यत॒नं वै ना॒क॒स॒दो यन्ना॒क॒स॒द उप॑दधा॒त्याय॑त॒नमे॒व
तद्-य॑ज॒मानः कुरु॑ते पृ॒ष्ठानां॑ वा ए॒तत् तेजः॑ संभृ॑तं यन्ना॒क॒स॒दो
यन्ना॒क॒स॒द - [ ] 31

TS 5.3.7.1 - Padam

ना॒क॒स॒द्भि॒रिति॑ ना॒क॒स॒त् - भिः॑ । वै । दे॒वाः । सु॒व॒र्गमि॑ति
सु॒वः - ग॒म् । लो॒कम् । आ॒यन् । तत् । ना॒क॒स॒दामि॑ति
ना॒क - स॒दाम् । ना॒क॒स॒त्त्वमि॑ति ना॒क॒स॒त् - त्वम् । यत् ।
ना॒क॒स॒द इति॑ ना॒क - स॒दः । उप॑दधा॒तीत्यु॑प - दधा॑ति ।
ना॒क॒स॒द्भि॒रिति॑ ना॒क॒स॒त् - भिः॑ । ए॒व । तत् । य॑ज॒मानः । सु॒व॒र्गमि॑ति
सु॒वः-ग॒म् । लो॒कम् । ए॒ति । सु॒व॒र्ग इति॑ सु॒वः-गः॑ । वै । लो॒कः ।
ना॒कः । यस्य॑ । ए॒ताः । उप॑धी॒यन्त इत्यु॑प - धी॒यन्ते॑ । न । अ॒स्मै ।
अ॒कम् । भ॑वति । यज॑माना॒यत॒नमि॑ति यज॑मान - आ॒यत॑नम् । वै ।

ना॒क॒स॒द॒ इति॑ ना॒क – स॒दः॑ । यत् । ना॒क॒स॒द॒ इति॑ ना॒क – स॒दः॑ ।
उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॒प – द॒धा॒ति॑ । आ॒य॒त॒न॒मि॒त्या॑ – य॒त॒न॒म् । ए॒व । तत् ।
य॒ज॒मा॒नः॑ । कु॒रु॒ते॑ । पृ॒ष्ठा॒ना॒म् । वै । ए॒तत् । ते॒जः॑ । सं॒भृ॒त॒मि॒ति॑
सं – भृ॒त॒म् । यत् । ना॒क॒स॒द॒ इति॑ ना॒क – स॒दः॑ । यत् ।
ना॒क॒स॒द॒ इति॑ ना॒क – स॒दः॑ । 31 (50)

TS 5.3.7.2

उ॒प॒द॒धा॒ति॑ पृ॒ष्ठा॒ना॒मे॒व ते॒जो॒ऽव॑ रु॒न्धे॑ प॒ञ्च॒चो॒डा॒ उप॑ द॒धा॒त्य॒प्स॒र॒सं
ए॒वैन॑मे॒ता भू॒ता अ॒मुष्मि॑न् लो॒क उप॑ शे॒रे॒ऽथो॑ त॒नूपा॒नी॒रे॒वैता॑
य॒ज॒मा॒न॒स्य॒ यं द्वि॒ष्या॒त् तमु॒प॒द॒ध॒द्द॒ध्या॒ये॒दे॒ता॒भ्य॑ ए॒वैनं॑ दे॒वता॑भ्य
आ वृ॒श्च॒ति॑ ता॒ज॒गा॒र्ति॒मा॒र्च्छ॒त्यु॒त्तरा॑ ना॒क॒स॒द्भ्य॑ उ॒प॒द॒धा॒ति॑ यथा॑
जा॒या॒मा॒नी॒य गृ॒हेषु॑ नि॒षा॒द॒य॒ति॑ ता॒दृ॒गे॒व तत् – [ ] 32

TS 5.3.7.2 - Padam

उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॒प – द॒धा॒ति॑ । पृ॒ष्ठा॒ना॒म् । ए॒व । ते॒जः॑ । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे॑ ।
प॒ञ्च॒चो॒डा॒ इति॑ प॒ञ्च – चो॒डाः॑ । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । अ॒प्स॒र॒सः॑ ।
ए॒व । ए॒न॒म् । ए॒ताः॑ । भू॒ताः॑ । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के॑ । उ॒पे॒ति॑ । शे॒रे॑ ।
अ॒थो॒ इति॑ । त॒नूपा॒नी॒रि॒ति॑ त॒नू – पा॒नीः॑ । ए॒व । ए॒ताः॑ । य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ ।

यम् । द्वि॒ष्यात् । तम् । उप॒द॒ध॒दित्यु॑प – द॒धत् । ध्या॒येत् । ए॒ताभ्यः॑ ।
ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भ्यः । ए॒ति । वृ॒श्च॒ति । ता॒जक् । आ॒र्ति॒म् । ए॒ति ।
ऋ॒च्छ॒ति । उत्त॑रा इत्युत् – त॒राः । ना॒क॒सद्भ्य॑ इति ना॒क॒सत्-भ्यः॑ ।
उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । यथा॑ । जा॒याम् । आ॒नीये॒त्या – नी॒य । गृ॒हेषु॑ ।
नि॒षाद॑यतीति नि – सा॒द॒य॒ति । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । 32 (50)

TS 5.3.7.3

प॒श्चात् प्रा॒चीमु॒त्त॒मामु॑प द॒धा॒ति तस्मा॑त् प॒श्चात् प्रा॒ची प॒न्यन्वा॑स्ते
स्व॒यमा॑तृ॒ण्णां च॑ वि॒कर्णीं॑ चो॒त्त॒मे उप॑ द॒धा॒ति प्रा॒णो वै
स्व॒यमा॑तृ॒ण्णाऽऽयु॑र्वि॒कर्णीं॑ प्रा॒णं चै॒वाऽऽ*यु॑श्च प्रा॒णाना॑मु॒त्त॒मौ ध॑त्ते
तस्मा॑त् प्रा॒णश्चाऽऽ*यु॑श्च प्रा॒णाना॑मु॒त्त॒मौ ना॒न्यामु॒त्तरा॑मिष्ट॒कामु॑प
द॒द्ध्याद्-य॑द॒न्यामु॒त्तरा॑-मिष्ट॒का-मु॑प॒द॒द्ध्यात् प॑शू॒नां – [ ] 33

TS 5.3.7.3 - Padam

प॒श्चात् । प्रा॒चीम् । उत्त॑मामित्युत् – त॒माम् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति ।
तस्मा॑त् । प॒श्चात् । प्रा॒ची । प॒त्नी । अ॒न्वि॒ति । आ॒स्ते ।
स्व॒यमा॑तृ॒ण्णामि॑ति स्व॒यं – आ॒तृ॒ण्णाम् । च॒ । वि॒कर्णी॑मि॒ति
वि – क॒र्णीम् । च॒ । उत्त॑मे इत्युत् – त॒मे । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति ।

प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । वै । स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णेति॑ स्व॒यं – आ॒तृ॒ण्णा ।
आ॒युः । वि॒कर्णी॑ति वि – क॒र्णी । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । च ।
ए॒व । आ॒युः । च । प्रा॒णा॒नामि॑ति प्र – अ॒ना॒नाम् ।
उ॒त्त॒मा॒वि॒त्युत् – त॒मौ । ध॒त्ते । तस्मा॑त् । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । च ।
आ॒युः । च । प्रा॒णा॒नामि॑ति प्र – अ॒ना॒नाम् । उ॒त्त॒मा॒वि॒त्युत् – त॒मौ ।
न । अ॒न्याम् । उ॒त्त॒रा॒मि॒त्युत् – त॒राम् । इ॒ष्ट॒काम् । उ॒पेति॑ । द॒द्ध्य॒त् ।
यत् । अ॒न्याम् । उ॒त्त॒रा॒मि॒त्युत् – त॒राम् । इ॒ष्ट॒काम् ।
उ॒प॒द॒द्ध्य॒ादि॒त्युप – द॒द्ध्य॒त् । प॒शूना॑म् । 33 (50)

TS 5.3.7.4

च यज॑मानस्य च प्रा॒णं चाऽऽ*यु॒श्चापि॑ द॒द्ध्य॒त् तस्मा॑न्ना–
न्यो॒त्त॒रे॒ष्ट॒को॒प॒धेया॑ स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णामु॑प द॒धात्य॑सौ वै स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णा–
ऽमू॒मे॒वो॒प ध॒त्ते ऽश्च॑मु॒प घ्रा॑पयति प्रा॒णमे॒वास्यां॑ द॒धात्य॑थो प्रा॒जाप॑त्यो
वा अ॒श्वः प्रा॒जाप॑तिनै॒वाग्निं॑ चि॒नुते॑ स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णा भ॑वति
प्रा॒णा॒नामु॑त्स्मृ॒ष्ट्या अ॒थो सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्याऽनु॑ख्या॒त्या ए॒षा वै ( )
दे॒वा॒नां वि॒क्रान्ति॑र्यद्–वि॒कर्णी॑ यद्–वि॒कर्णी॑मु॒प॒द॒धाति॑ दे॒वा॒नामे॒व

विक्रान्ति॑मनु॑ विक्र॑मत उत्तर॑त उप॑दधाति॑ तस्मा॑दुत्तर॑त उप॑चारोऽग्नि॑
वा॑युमती॑ भवति॑ समि॑द्ध्यै ॥ 34

TS 5.3.7.4 - Padam

च॑ । यज॑मानस्य॑ । च॑ । प्रा॒णमि॑ति॑ प्र – अ॒नम् । च॑ । आ॒युः । च॑ ।
अपी॑ति॑ । द॒द्ध्य॑त् । तस्मा॑त् । न । अ॒न्या । उत्त॑रेत्युत्-तरा॑ । इष्ट॑का ।
उप॑धेयेत्युप – धेया॑ । स्व॒यमा॒तृण्णामि॑ति॑ स्वयं – आ॒तृण्णाम् ।
उपे॑ति॑ । द॒धा॒ति॑ । अ॒सौ । वै । स्व॒यमा॒तृण्णेति॑ स्वयं – आ॒तृण्णा ।
अ॒मूम् । ए॒व । उपे॑ति॑ । ध॒त्ते॑ । अ॒श्वम् । उपे॑ति॑ । घ्रा॒पय॑ति॑ । प्रा॒णमि॑ति॑
प्र – अ॒नम् । ए॒व । अ॒स्याम् । द॒धा॒ति॑ । अथो॑ इति॑ । प्रा॒जाप॑त्य इति॑
प्रा॒जा – प॑त्यः । वै । अ॒श्वः । प्र॒जाप॑ति॒नेति॑ प्र॒जा – प॑ति॒ना । ए॒व ।
अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते॑ । स्व॒यमा॒तृण्णेति॑ स्वयं – आ॒तृण्णा । भव॑ति॑ ।
प्रा॒णाना॑मि॒ति प्र – अ॒नाना॑म् । उ॒थ्सृ॑ष्ट्या॒ इत्युत् – सृ॑ष्ट्यै ।
अथो॑ इति॑ । सु॒वर्ग॑स्येति॑ सु॒वः – ग॑स्य । लो॒कस्य॑ । अनु॑ख्यात्या
इत्यनु॑ – ख्या॒त्यै । ए॒षा । वै ( ) । दे॒वाना॑म् । वि॒क्रान्ति॑रिति॑
वि – क्रा॒न्तिः । यत् । वि॒कर्णी॑ति॑ वि – क॒र्णी । यत् ।

वि॒कर्णी॑मिति॒ वि – क॒र्णीम् । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति । दे॒वाना॑म् ।
ए॒व । वि॒क्रान्ति॑मिति॒ वि – क्रा॒न्तिम् । अ॒नु । वी॒ति । क्र॒म॒ते । उ॒त्तर॑त
इत्यु॑त् – त॒रतः॑ । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । तस्मा॑त् । उ॒त्तर॑त उ॒प॒चा॒र
इत्यु॑त्तर॒तः – उ॒प॒चा॒रः । अ॒ग्निः । वा॒यु॒मती॑ति वा॒यु – म॒ती ।
भ॒व॒ति । स॒मि॒द्ध्य॑ इति॒ सं – इ॒द्ध्यै ॥ 34 (72) (संभृ॑तं य॒न्ना॑क॒सदो॑
य॒न्ना॑क॒सद॑ – स्तत् – प॒शूना॑-मेषा॒ वै-द्वा॒वि॒शति॑श्च) (A7)

TS 5.3.8.1

छ॒न्दा॒स्यु॑प द॒धा॒ति प॒शवो॑ वै छ॒न्दा॒सि प॒शूने॒वाव॑ रु॒न्धे
छ॒न्दा॒सि वै दे॒वानां॑ वा॒मं प॒शवो॑ वा॒ममे॒व प॒शून्व॑ रु॒न्ध
ए॒ता॒ ह वै य॒ज्ञ॒से॒न-श्रै॒त्रि॒या॒य॒ण-श्रि॒तिं वि॒दां च॑का॒र त॒या वै
स प॒शून्वा॑रु॒न्ध य॒दे॒तामु॑प॒द॒धा॒ति प॒शूने॒वाव॑ रु॒न्धे गा॒य॒त्रीः
पु॒रस्ता॑दु॒प द॒धा॒ति ते॒जो वै गा॒य॒त्री ते॒ज ए॒व- [ ] 35

TS 5.3.8.1 - Padam

छ॒न्दा॒सि । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । प॒शवः॑ । वै । छ॒न्दा॒सि । प॒शून् ।
ए॒व । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । छ॒न्दा॒सि । वै । दे॒वाना॑म् । वा॒मम् ।
प॒शवः॑ । वा॒मम् । ए॒व । प॒शून् । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । ए॒ताम् । ह । वै ।

य॒ज्ञ॒से॒न॒ इति॑ य॒ज्ञ – से॒नः॑ । चै॒त्रि॒या॒य॒णः॑ । चि॒ति॒म् । वि॒दाम् ।
च॒कार॑ । तया॑ । वै । सः । प॒शून् । अ॒वेति॑ । अ॒रु॒न्ध॒ । यत् । ए॒ताम् ।
उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॑ । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे॑ । गा॒य॒त्रीः ।
पु॒र॒स्तात् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॑ । ते॒जः॑ । वै । गा॒य॒त्री । ते॒जः॑ ।

ए॒व । 35 (50)

TS 5.3.8.2

मु॒ख॒तो॑ ध॒त्ते मू॒र्ध॒न्व॒ती॒र्भ॒वन्ति॑ मू॒र्धा॒न॒मे॒वैन॑ꣳ स॒मा॒ना॒नां॑ क॒रोति॑
त्रि॒ष्टु॒भ॒ उप॑ द॒धा॒ती॒न्द्रि॒यं वै॑ त्रि॒ष्टु॒गि॒न्द्रि॒य॒मे॒व म॑द॒ध्य॒तो॑ ध॒त्ते ज॒ग॒ती॒रु॒प॑
द॒धा॒ति॑ जा॒ग॒ता॒ वै प॒श॒वः॑ प॒शू॒ने॒वा॒व रु॒न्धे ऽनु॒ष्टु॒भ॒ उप॑ द॒धा॒ति॑ प्रा॒णा
वा अ॒नु॒ष्टु॒प् प्रा॒णा॒ना॒मु॒त्सृ॒ष्ट्यै॑ बृ॒ह॒ती॒रु॒ष्णि॒हाः॑ प॒ङ्की॒र॒क्ष॒र॒प॒ङ्की॒रि॒ति॑
वि॒षु॒रू॒पा॒णि॒ छ॒न्दा॒ꣳस्यु॒प द॒धा॒ति॑ वि॒षु॒रू॒पा॒ वै प॒श॒वः॑ प॒श॒वः॑ – [ ] 36

TS 5.3.8.2 - Padam

मु॒ख॒तः॑ । ध॒त्ते । मू॒र्ध॒न्व॒ती॒रि॒ति॑ मू॒र्ध॒न् – व॒तीः॑ । भ॒व॒न्ति॑ ।
मू॒र्धा॒न॒म् । ए॒व । ए॒न॒म् । स॒मा॒ना॒ना॒म् । क॒रो॒ति॑ । त्रि॒ष्टु॒भः॑ । उ॒पेति॑ ।
द॒धा॒ति॑ । इ॒न्द्रि॒य॒म् । वै । त्रि॒ष्टु॒क् । इ॒न्द्रि॒य॒म् । ए॒व । म॑द॒ध्य॒तः॑ ।
ध॒त्ते । ज॒ग॒तीः॑ । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॑ । जा॒ग॒ताः॑ । वै । प॒श॒वः॑ । प॒शून् ।

ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒नु॒ष्टु॒भ इत्य॑नु – स्तु॒भः । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । वै । अ॒नु॒ष्टु॒बित्य॑नु – स्तु॒प् । प्रा॒णाना॑मिति॑
प्र – अ॒नाना॑म् । उ॒त्सृ॑ष्ट्या इत्यु॒त् – सृ॒ष्ट्यै । बृ॒हतीः॑ । उ॒ष्णिहा॑ः ।
प॒ङ्कीः । अ॒क्षर॑पङ्कीरित्य॒क्षर – प॒ङ्कीः । इति॑ ।
वि॒षु रूपा॑णीति॒ वि॒षु – रूपा॑णि । छ॒न्दा॒सि । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
वि॒षु रूपा॑ इति॒ वि॒षु – रूपाः॑ । वै । प॒शवः॑ । प॒शवः॑ । 36 (50)

TS 5.3.8.3

–छ॒न्दा॒सि वि॒षु रूपा॑ने॒व प॒शून् रु॒न्धे वि॒षु रूपा॑मस्य गृ॒हे
दृ॒श्यते॑ यस्यै॒ता उप॑धी॒यन्ते॒ य उ॑ चै॒ना ए॒वं वै॒दाऽ*ति॑च्छ॒न्दस॑मु॒प
द॒धात्य॑ति॒च्छन्दा॑ वै सर्वा॑णि छ॒न्दा॒सि सर्वे॑भिरे॒वैनं॑ छ॒न्दोभि॑श्चिनु॒ते
व॒र्ष्म वा ए॒षा छ॒न्दसां॑ य॒दति॑च्छ॒न्दा य॒दति॑च्छ॒न्दस॑–मु॒पद॑धाति
व॒र्ष्मै॒वैनं॑ स॒माना॑नां॑ करोति॒ द्वि॒पदा॑ उप॒ दधाति॑ द्वि॒पाद्–यज॑मानः
( ) प्र॒तिष्ठि॑त्यै ॥ 37

TS 5.3.8.3 - Padam

छ॒न्दा॒सि । वि॒षु रूपा॑निति॒ वि॒षु – रूपा॑न् । ए॒व । प॒शून् । अ॒वेति॑ ।
रु॒न्धे । वि॒षु रूपा॑मिति॒ वि॒षु–रूपा॑म् । अ॒स्य । गृ॒हे । दृ॒श्यते॑ । यस्य॑ ।

ए॒ताः । उ॒प॒धी॒यन्त॒ इत्यु॒प – धी॒यन्ते॑ ॥ यः । उ । च । ए॒नाः । ए॒वम् ।
वे॒द । अ॒ति॒च्छ॒न्दस॒मित्य॑ति – छ॒न्दस॒म् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति ।
अ॒ति॒च्छ॒न्दा इत्य॑ति – छ॒न्दाः । वै । स॒र्वा॒णि । छ॒न्दा॒ँसि । स॒र्वे॒भिः ।
ए॒व । ए॒नम् । छ॒न्दो॒भि॒रिति॑ छ॒न्दः-भिः । चि॒नु॒ते । व॒र्ष्म । वै । ए॒षा ।
छ॒न्द॒साम् । यत् । अ॒ति॒च्छ॒न्दा इत्य॑ति – छ॒न्दाः । यत् ।
अ॒ति॒च्छ॒न्दस॒मित्य॑ति – छ॒न्दस॒म् । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॒प – द॒धा॒ति । व॒र्ष्म ।
ए॒व । ए॒नम् । स॒मा॒ना॒नाम् ॥ क॒रो॒ति । द्वि॒प॒दा इति॑ द्वि – प॒दाः ।
उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । द्वि॒पा॒दिति॑ द्वि – पा॒त् । य॒ज॒मा॒नः ( ) ।
प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति – स्ति॒त्यै ॥ 37 (51)

(ते॒ज ए॒व – प॒श॒वः प॒श॒वो – य॒ज॒मा॒न – ए॒कञ्च॑) (A8)

TS 5.3.9.1

स॒र्वा॒भ्यो वै दे॒वता॑भ्योऽग्नि॒श्ची॒यते॑ य॒थ् स॒यु॒जो नो॒प॒द॒द्ध्य॑द् दे॒वता॑
अ॒स्या॒ग्निं वृ॒ज्जी॒रन् य॒थ् स॒यु॒ज उ॒प॒द॒धा॒त्या॒त्म॒नै॒वैन॑ँ स॒यु॒जं चि॒नु॒ते
ना॒ग्नि॒ना व्य॑द्ध्य॒तेऽथो॒ यथा॒ पु॒रु॒षः स्ना॑व॒भिः सं॑त॒त

ए॒वमे॒वैता॑भि॒र॒ग्निः॑ सं॒ततो॑ ऽग्नि॒ना वै दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन् ता
अ॒मूः कृ॒त्तिका॑ अ॒भवन्॑ यस्यै॒ता उप॑ धी॒यन्ते॑ सु॒वर्गमे॒व – [ ] 38

TS 5.3.9.1 - Padam

सर्वा॑भ्यः । वै । दे॒वता॑भ्यः । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । यत् । स॒युज॑ इति॑
स – यु॒जः । न । उप॒दद्ध्य॑ादित्युप – दद्ध्य॑ात् । दे॒वताः॑ । अ॒स्य ।
अ॒ग्निम् । वृ॒ज्जीर॑न् । यत् । स॒युज॑ इति॑ स – यु॒जः ।
उप॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । आ॒त्मना॑ । ए॒व । ए॒नम् । स॒युज॑मिति॑
स-यु॒जम् । चि॒नुते॑ । न । अ॒ग्निना॑ । वी॒ति । ऋ॒द्ध्यते॑ । अथो॑ इति॑ ।
यथा॑ । पु॒रुषः॑ । स्ना॒वभि॑रिति॑ स्ना॒व – भिः॑ । सं॒तत॑ इति॑ सं-त॒तः ।
ए॒वम् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । अ॒ग्निः । सं॒तत॑ इति॑ सं-त॒तः । अ॒ग्निना॑ ।
वै । दे॒वाः । सु॒वर्गमि॑ति सु॒वः – गम् । लो॒कम् । आ॒यन् । ताः ।
अ॒मूः । कृ॒त्तिकाः॑ । अ॒भवन् । यस्य॑ । ए॒ताः । उप॒धी॑यन्त
इत्यु॒प – धी॑यन्ते । सु॒वर्गमि॑ति सु॒वः – गम् । ए॒व । 38 (50)

TS 5.3.9.2

लो॒कमे॒ति ग॑च्छति प्रका॒शं चि॒त्रमे॒व भ॑वति मण्ड॒लेष्ट॒का उप॑ दधा॒तीमे॒
वै लो॒का मण्ड॑लेष्ट॒का इ॒मे खलु॑ वै लो॒का दे॒वपु॒रा दे॒वपु॒रा ए॒व

प्रवि॑शति॒ नाऽऽ*॒र्ति॒मा॒च्छ॑त्य॒ग्निं॒ चि॒क्या॒नो॒ विश्व॑ज्योतिष॒ उप॑
दधा॑ती॒माने॒वैताभि॑-लो॒कान्॒ ज्योति॑ष्मतः कुरु॒तेऽथो॑ प्रा॒णाने॒वैता॑
यज॑मानस्य दा॒ध्रत्ये॒ता वै दे॒वताः॑ सुव॒र्ग्यास्ता॑ ए॒वा- ( )

-न्वार॑भ्य सुव॒र्गं लो॒कमे॑ति ॥ 39

TS 5.3.9.2 - Padam

लो॒कम् । ए॒ति । गच्छ॑ति । प्र॒का॒शमि॑ति प्र-का॒शम् । चि॒त्रम् । ए॒व ।
भव॑ति । मण्ड॒लेष्ट॑का इति मण्डल - इष्ट॒काः । उपे॑ति । दधा॑ति ।
इमे॑ । वै । लो॒काः । मण्ड॒लेष्ट॑का इति मण्डल - इष्ट॒काः । इमे॑ ।
खलु॑ । वै । लो॒काः । दे॒वपु॒रा इति॑ देव-पु॒राः । दे॒वपु॒रा इति॑
देव॑ -पु॒राः । ए॒व । प्रे॑ति । वि॒शति॑ । न । आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋच्छ॑ति ।
अ॒ग्निम् । चि॒क्या॒नः । विश्व॑ज्योतिष॒ इति॑ विश्व - ज्योतिषः । उपे॑ति ।
दधा॑ति । इ॒मान् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । लो॒कान् । ज्योति॑ष्मतः । कुरु॒ते ।
अथो॑ इति । प्रा॒णानि॑ति प्र - अ॒नान् । ए॒व । ए॒ताः । यज॑मानस्य ।
दा॒ध्रति॑ । ए॒ताः । वै । दे॒वताः॑ । सुव॒र्ग्या इति॑ सुवः - र्ग्याः । ताः ।
ए॒व ( ) । अ॒न्वार॑भ्येत्यनु - आ॒रभ्य॑ । सुव॒र्गमि॑ति सुवः - गम् ।

लो॒कम् । ए॒ति ॥ 39 (54)

(सु॒वर्गमे॒व – ता ए॒व – च॒त्वारि॑ च) (A9)

TS 5.3.10.1

वृ॒ष्टि॒सनी॒रुप॑ दधाति वृ॒ष्टिमे॒वाव॑ रुन्धे यदे॒क॒धोप॑द॒द्ध्य॑दे॒क॒मृ॒तुं
वर्षे॑दनुपरिहारः सादयति तस्मा॒त् सर्वा॑नृ॒तून् वर्ष॑ति पु॒रोवा॑त॒सनि॑-
रसी॒त्याहै॒तद्वै वृ॒ष्ट्यै॑ रू॒पं रू॒पेणै॒व वृ॒ष्टि॒मव॑ रुन्धे सँ॒यानी॑भिर्वै दे॒वा
इ॒मान् लो॒कान्त् सम॑युस्तत् सँ॒यानी॑नां सँ॒यानि॒त्वं य॑त्
सँ॒यानी॑रुप॒दधा॑ति यथाऽप्सु ना॒वा सँ॒यात्ये॒व- [ ] 40

TS 5.3.10.1 - Padam

वृ॒ष्टि॒सनी॒रिति॑ वृ॒ष्टि – सनीः॑ । उपेति॑ । द॒धा॒ति । वृ॒ष्टि॒म् । ए॒व ।
अवे॑ति । रुन्धे॑ । यत् । ए॒क॒धेत्ये॑क – धा ।
उप॒द॒द्ध्य॑ादित्युप – द॒द्ध्य॑ात् । ए॒क॒म् । ऋ॒तु॒म् । वर्षे॑त् ।
अनु॒परि॒हार॒मित्य॑नु – परि॒हार॑म् । सा॒दय॑ति । तस्मा॑त् । सर्वा॑न् ।
ऋ॒तून् । वर्ष॑ति । पु॒रोवा॑त॒सनि॑रिति॑ पु॒रोवा॑त – सनिः॑ । अ॒सि॒ ।
इति॑ । आ॒ह । ए॒तत् । वै । वृ॒ष्ट्यै॑ । रू॒प॒म् । रू॒पेण॑ । ए॒व । वृ॒ष्टि॒म् ।
अवे॑ति । रुन्धे॑ । सँ॒यानी॑भिरिति॑ सं – या॒नी॑भिः । वै । दे॒वाः ।

इ॒मान् । लो॒कान् । समि॒ति॑ । अ॒युः । तत् । सँ॒यानी॑ना॒मिति॑
सं – या॒नीना॑म् । सँ॒यानि॑त्वमि॒ति॑ सँ॒यानि॑ – त्वम् । यत् ।
सँ॒यानी॑रि॒ति॑ सं – या॒नीः॑ । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति॑ । यथा॑ ॥
अ॒प्स्वि॒त्यप् – सु॑ । ना॒वा । सँ॒या॒तीति॑ सं – या॒ति॑ ।

ए॒वम् । 40 (50)

TS 5.3.10.2

–मे॒वैता॑भि॒र्यज॑मान॒ इ॒मान् लो॒कान्त् सं या॑ति प्ल॒वो वा ए॒षोऽग्ने॑र्यथ्
सँ॒यानी॑र्यथ् सँ॒यानी॑रु॒प॒द॒धा॒ति॑ प्ल॒वमे॒वैत॑म॒ग्नय॑ उ॒प॒द॒धा॒त्यु॒त
यस्यै॒तासू॑प॒हिता॒स्वापो॑ऽग्नि॒र्हर॑न्त्य॒हत॑ ए॒वास्या॒ग्नि॒रादि॑त्येष्ट॒का
उ॒प॒द॒धा॒त्यादि॒त्या वा ए॒तं भू॑त्यै प्र॒ति॒नु॒द॒न्ते योऽलं॑ भू॒त्यै सन् भू॑तिं
न प्रा॒प्नो॒त्यादि॒त्या– [ ] 41

TS 5.3.10.2 - Padam

ए॒व । ए॒ताभिः॑ । यज॑मानः । इ॒मान् । लो॒कान् । समि॒ति॑ । या॒ति॑ ।
प्ल॒वः । वै । ए॒षः । अ॒ग्नेः । यत् । सँ॒यानी॑रि॒ति॑ सं – या॒नीः॑ । यत् ।
सँ॒यानी॑रि॒ति॑ सं – या॒नीः॑ । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प–द॒धा॒ति॑ । प्ल॒वम् । ए॒व ।
ए॒तम् । अ॒ग्नये॑ । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । उ॒त । यस्य॑ । ए॒तासु॑ ।

उपहि॑ता॒स्वि॒त्युप॑ – हि॒ता॒सु॑ । आपः॑ । अ॒ग्निम् । हर॑न्ति । अ॒ह॒तः ।
ए॒व । अ॒स्य॑ । अ॒ग्निः । आ॒दि॒त्ये॒ष्टका॑ इ॒त्यादि॑त्य – इ॒ष्टकाः॑ ।
उपे॑ति । द॒धा॒ति॑ । आ॒दि॒त्याः । वै । ए॒तम् । भू॒त्यै॑ । प्र॒ती॒ति॑ । नु॒द॒न्ते॑ ।
यः । अ॒लम् । भू॒त्यै॑ । स॒न् । भू॒तिम् । न ।
प्रा॒प्नो॒तीति॑ प्र – आ॒प्नो॒ति॑ । आ॒दि॒त्याः । 41 (50)

TS 5.3.10.3

ए॒वैनं॑ भू॒तिं ग॑मयन्त्यसौ वा ए॒तस्या॑ऽऽदि॒त्यो रु॒च॒मा द॑त्ते योऽग्निं॑
चि॒त्वा न॑ रोच॑ते यदादि॒त्ये॒ष्टका॑ उप॒द॒धा॒त्यसा॒वे-वा॒स्मिन्नादि॒त्यो रु॒चं॑
द॒धा॒ति॑ यथा॒ऽसौ दे॒वानां॑ रोच॑त ए॒वमे॒वैष म॑नु॒ष्याणां॑ रोच॑ते
घृ॒ते॒ष्टका॑ उप॒ द॒धा॒त्येत॒द्वा अ॒ग्नेः प्रि॒यं धा॒म यद्-घृ॒तं प्रि॒येणै॒वैनं॑
धा॒म्ना स॑म॒दर्ध॑यत्य- [ ] 42

TS 5.3.10.3 - Padam

ए॒व । ए॒नम् । भू॒तिम् । ग॑मयन्ति । अ॒सौ । वै । ए॒तस्य॑ । आ॒दि॒त्यः ।
रु॒चम् । ए॒ति॑ । द॒त्ते॑ । यः । अ॒ग्निम् । चि॒त्वा । न । रोच॑ते । यत् ।
आ॒दि॒त्ये॒ष्टका॑ इ॒त्यादि॑त्य – इ॒ष्टकाः॑ । उप॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति॑ ।
अ॒सौ । ए॒व । अ॒स्मिन् । आ॒दि॒त्यः । रु॒चम् । द॒धा॒ति॑ ।

यथा॑ । अ॒सौ । दे॒वाना॑म् । रोच॑ते । ए॒वम् । ए॒व । ए॒षः । म॒नु॒ष्या॑णाम् ।
रोच॑ते । घृ॒ते॒ष्ट॒का इति॑ घृ॒त – इ॒ष्ट॒काः । उपे॑ति । द॒धा॒ति । ए॒तत् । वै ।
अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धाम॑ । यत् । घृ॒तम् । प्रि॒येण॑ । ए॒व । ए॒नम् ।
धा॒म्ना॑ । समि॑ति । अ॒र्ध॒य॒ति । 42 (50)

TS 5.3.10.4

–थो॑ तेजसा॑ ऽनु॒परि॒हार॑ सादय॒–त्य॑परि॒वर्ग॑–मे॒वास्मि॑न् तेजो॑ दधाति
प्र॒जाप॑तिर॒ग्निम॑चिनु॒त स यश॑सा॒ व्या॒र्ध॒य॒त स ए॒ता यशो॑दा॒ अप॑श्यत्
ता उपा॑धत्त॒ ताभि॑र्वै स यश॑ आ॒त्म॒न्न॒धत्त॑ यद्यशो॑दा॒ उप॑दधाति॒ यश॑
ए॒व ताभि॑र्यज॒मान॑ आ॒त्मन् ध॑त्ते पञ्चो॑प॒ दधा॑ति पा॒ङ्कः पु॒रुषो॑
यावा॑ने॒व पु॒रुष॑स्तस्मिन् यशो॑ दधाति ॥ 43

TS 5.3.10.4 - Padam

अथो॑ इति । तेजसा॑ । अ॒नु॒परि॒हार॑मि॒त्यनु॑ – परि॒हार॑म् । सा॒दय॑ति ।
अ॒परि॒वर्ग॑मि॒त्यपरि॑ – वर्ग॑म् । ए॒व । अ॒स्मिन् । तेजः॑ । द॒धा॒ति ।
प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा – प॒तिः । अ॒ग्निम् । अ॒चि॒नु॒त । सः । यश॑सा ।
वी॑ति । आ॒र्ध॒य॒त । सः । ए॒ताः । यशो॑दा इति॑ यशः – दाः ।
अ॒प॒श्य॒त् । ताः । उपे॑ति । अ॒धत्त॑ । ताभिः॑ । वै । सः । यशः॑ ।

आ॒त्मन् । अ॒धत्त॑ । यत् । य॒शो॒दा इति॑ य॒शः – दाः ।

उ॒प॒धा॒तीत्यु॒प – द॒धाति॑ । य॒शः । ए॒व । ताभिः॑ । य॒ज॒मा॒नः ।

आ॒त्मन् । ध॒त्ते । प॒ञ्च । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । पा॒ङ्कः । पु॒रुषः॑ । या॒वा॒न् ।

ए॒व । पु॒रुषः॑ । तस्मिन् । य॒शः । द॒धाति॑ ॥ 43 (49)

(ए॒वं – प्रा॒प्नो॒त्यादि॒त्या – अ॒र्धय॑त्ये – का॒न्न प॑ञ्चा॒शच्च॑) (A10)

TS 5.3.11.1

दे॒वा॒सु॒राः सँय॑त्ता आ॒सन् क॑नीया॒ऽसो दे॒वा आ॒सन् भू॒याऽसो॑-
ऽसु॒रास्ते दे॒वा ए॒ता इ॒ष्टका॑ अ॒पश्य॑न् ता उ॒पा॒द॒धत॑ भू॒यस्कृ॑द॒सीत्ये॒व
भू॒याऽसो॑ऽभ॒वन् व॒नस्प॑तिभि॒-रोष॑धीभि॒-र्वरि॑वस्कृ॑द॒सीती॒-मा॒मज॑यन्
प्रा॒च्यसी॑ति प्रा॒चीं दि॒शम॑जयन् नू॒र्ध्वा ऽसी॑त्य॒मूम॑जयन्-
नन्त॑रि॒क्षस॑दस्यन्त॑रि॒क्षे सी॒देत्य॑-न्त॑रि॒क्षम॑जयन् ततो॑ दे॒वा
अ॒भवन् -[ ] 44

TS 5.3.11.1 - Padam

दे॒वा॒सु॒रा इति॑ दे॒व-अ॒सु॒राः । सँय॑त्ता इति॑ सं – य॒त्ताः । आ॒सन् ।
क॑नीया॒ऽसः । दे॒वाः । आ॒सन् । भू॒याऽसः॑ । अ॒सु॒राः । ते । दे॒वाः ।

ए॒ताः । इ॒ष्ट॒काः । अ॒प॒श्य॒न् । ताः । उ॒पे॒ति । अ॒द॒ध॒त । भू॒य॒स्कृ॒दि॒ति॑
 भू॒यः – कृ॒त् । अ॒सि॒ । इ॒ति॑ । ए॒व । भू॒या॒ऽसः॑ । अ॒भ॒व॒न् ।
 व॒न॒स्प॒ति॒भि॒रि॒ति॑ व॒न॒स्प॒ति॑ – भिः । ओ॒ष॒धी॒भि॒रि॒त्यो॒ष॒धि॑ – भिः ।
 व॒रि॒व॒स्कृ॒दि॒ति॑ व॒रि॒वः – कृ॒त् । अ॒सि॒ । इ॒ति॑ । इ॒माम् । अ॒ज॒य॒न् ।
 प्रा॒ची॑ ॥ अ॒सि॒ । इ॒ति॑ । प्रा॒ची॑म् । दि॒शम् ॥ अ॒ज॒य॒न् । ऊ॒र्ध्वा ।
 अ॒सि॒ । इ॒ति॑ । अ॒मू॒म् । अ॒ज॒य॒न् । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स॒दि॒त्यन्त॒रि॒क्ष॑ – स॒त् ।
 अ॒सि॒ । अ॒न्त॒रि॒क्षे॑ । सी॒द॒ । इ॒ति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म् । अ॒ज॒य॒न् । त॒तः ।
 दे॒वाः । अ॒भ॒व॒न् । 44 (50)

TS 5.3.11.2

प॒रा॒ऽसु॒रा य॒स्यै॒ता उ॒प॒धी॒य॒न्ते॑ भू॒या॒ने॒व भ॑व॒त्य॒भी॒मान् लो॒कान् ज॑य॒ति॒
 भ॑व॒त्या॒त्म॒ना प॒रा॒ऽस्य॒ भ्रा॒तृ॒व्यो भ॑व॒त्य॒प्सु॒ष॒द॒सि॒ श्ये॒न॒स॒द॒सी॒त्या॒है॒त॒द्वा
 अ॒ग्ने रू॒प॒ऽरू॒पे॒णै॒वा॒ग्नि॒म॒व रु॒न्धे पृ॒थि॒व्या॒स्त्वा द्र॒वि॒णे सा॒द॒या॒मी-
 त्या॒हे॒मा॒ने॒वै॒ता॒भि-लो॒कान् द्र॒वि॒णा॒व॒तः कुरु॑त आ॒यु॒ष्या॑ उप
 द॒धा॒त्या॒यु॒रे॒वा- [ ] 45

TS 5.3.11.2 - Padam

परेति॑ । असुराः॑ । यस्य॑ । ए॒ताः । उ॒प॒धी॒यन्त॑ इत्यु॒प – धी॒यन्ते॑ ॥
भू॒यान् । ए॒व । भ॒वति॑ । अ॒भी॒ति॑ । इ॒मान् । लो॒कान् । ज॒यति॑ ।
भ॒वति॑ । आ॒त्मना॑ ॥ परेति॑ । अ॒स्य । भ्रा॒तृ॒व्यः । भ॒वति॑ ।
अ॒प्सु॒षदि॒त्यप्सु॑ – सत् । अ॒सि । श्ये॒नस॒दिति॑ श्ये॒न – सत् ।
अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः । रू॒पम् । रू॒पेण॑ । ए॒व ।
अ॒ग्निम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । पृ॒थि॒व्याः । त्वा । द्र॒वि॒णे । सा॒दया॒मि ।
इति॑ । आ॒ह । इ॒मान् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । लो॒कान् ।
द्र॒वि॒णाव॒त इति॑ द्र॒वि॒ण – व॒तः । कु॒रु॒ते । आ॒यु॒ष्याः॑ । उ॒पेति॑ ।
द॒धा॒ति॑ । आ॒युः । ए॒व । 45 (50)

TS 5.3.11.3

–स्मिन् दधात्यग्ने॑ यत्ते पर॑ ह॒न्नामे॒त्याहै॒तद्वा अ॒ग्नेः प्रि॒यं धाम॑
प्रि॒यमे॒वास्य॑ धामोपाऽऽ*प्नोति॑ तावेहि॒ स॑ र॒भाव॒हा इत्या॑ह व्ये॒वैने॑न
परि॑ धत्ते पाञ्च॑जन्येष्वप्ये॒द्ध्य॒ग्न इत्या॑हैष वा अ॒ग्निः पाञ्च॑जन्यो यः
पञ्च॑चितीक॒–स्तस्मा॑दे॒वमा॑र्ह॒त॒व्या उप॑ ( ) दधात्येतद्वा ऋ॒तूनां॑ प्रि॒यं

धाम॑ यदृ॒तव्या॑ ऋ॒तूनामे॒व प्रि॒यं धामा॑व रुन्धे सु॒मेक॑ इत्याह
सँव॑त्सरो वै सु॒मेकः॑ सँव॑त्सरस्यै॒व प्रि॒यं धामो॑पाऽऽ*प्नोति ॥ 46

TS 5.3.11.3 - Padam

अ॒स्मिन् । द॒धाति॑ । अ॒ग्ने॑ । यत् । ते॒ । पर॑म् । ह॒त् । नाम॑ । इति॑ ।
आ॒ह । ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः॑ । प्रि॒यम् । धाम॑ । प्रि॒यम् । ए॒व । अ॒स्य॑ ।
धाम॑ । उ॒पेति॑ । आ॒प्नोति॑ । तौ । ए॒ति॑ । इ॒हि । स॒मिति॑ । र॒भाव॑है ।
इति॑ । आ॒ह । वी॒ति॑ । ए॒व । ए॒नेन॑ । प॒रीति॑ । ध॒त्ते ।
पाञ्च॑ज॒न्येष्वि॒ति पाञ्च॑ – ज॒न्येषु॑ । अ॒पीति॑ । ए॒धि॑ । अ॒ग्ने॑ । इति॑ ।
आ॒ह । ए॒षः । वै । अ॒ग्निः॑ । पाञ्च॑ज॒न्य इति॑ पाञ्च॑ – ज॒न्यः ।
यः । पञ्च॑चि॒तीक॑ इति॑ पञ्च॑-चि॒तीकः॑ । तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह ।
ऋ॒तव्याः॑ । उ॒पेति॑ ( ) । द॒धाति॑ । ए॒तत् । वै । ऋ॒तूनाम् । प्रि॒यम् ।
धाम॑ । यत् । ऋ॒तव्याः॑ । ऋ॒तूनाम् । ए॒व । प्रि॒यम् । धाम॑ । अ॒वेति॑ ।
रुन्धे॑ । सु॒मेक॑ इति॑ सु॒ – मेकः॑ । इति॑ । आ॒ह ।
सँव॑त्सर इति॑ सं – व॒त्सरः॑ । वै । सु॒मेक॑ इति॑ सु॒ – मेकः॑ ।

सँव॑त्स॒रस्ये॑ति॒ सं – व॒त्स॒रस्य॑ । ए॒व । प्रि॒यम् । धाम॑ । उपेति॑ ।

आ॒प्नो॒ति ॥ 46 (76)

(अ॒भ॒व॑ – त्रा॒यु॒रे॒व – त॒व्या॑ उप – षड्वि॑ंशतिश्च) (A11)

TS 5.3.12.1

प्र॒जा॒प॒ते॒रक्ष्य॑श्च॒यत् तत् प॒रा॒प॒तत् तद॑श्चो॒ऽभ॒वद्-यद॑श्च॒यत्
तद॑श्च॒स्याश्च॒त्वं तद्दे॒वा अ॑श्च॒मे॒धेनै॒व प्र॑त्य॒दधु॑रेष॒ वै प्र॒जा॒प॒तिः॑ सर्वं
क॒रोति॑ यो॒ऽश्च॒मे॒धेन॑ यज॒ते सर्व॑ ए॒व भ॑वति॒ सर्व॑स्य॒ वा ए॒षा
प्रा॒यश्चि॑त्तिः॒ सर्व॑स्य॒ भेष॑जः॒ सर्वं॑ वा ए॒तेन॑ पा॒प्मानं॑ दे॒वा अ॑तर॒न्नपि॑
वा ए॒तेन॑ ब्र॒ह्म॒ह॒त्याम॑तर॒न्त् सर्वं॑ पा॒प्मानं॑ – [ ] 47

TS 5.3.12.1 - Padam

प्र॒जा॒प॒ते॒रिति॑ प्र॒जा – प॒तेः । अ॒क्षि॑ । अ॒श्च॒यत् । तत् । प॒रेति॑ ।
अ॒प॒तत् । तत् । अ॒श्चः॑ । अ॒भ॒वत् । यत् । अ॒श्च॒यत् । तत् । अ॒श्च॒स्य॑ ।
अ॒श्च॒त्वमि॑त्य॒श्च- त्वम् । तत् । दे॒वाः । अ॒श्च॒मे॒धेने॑त्य॒श्च – मे॒धेन॑ ।
ए॒व । प्र॒तीति॑ । अ॒दधुः॑ । ए॒षः । वै । प्र॒जा॒प॒तिमि॑ति॒ प्र॒जा – प॒तिम् ।
सर्व॑म् । क॒रोति॑ । यः । अ॒श्च॒मे॒धेने॑त्य॒श्च – मे॒धेन॑ । यज॒ते । सर्वः॑ ।
ए॒व । भ॑वति॒ सर्व॑स्य॒ वै । ए॒षा । प्रा॒यश्चि॑त्तिः । सर्व॑स्य॒ ।

भेष॑जम् । सर्व॑म् । वै । ए॒तेन॑ । पा॒प्मान॑म् । दे॒वाः । अ॒तर॑न् ।
अपी॑ति । वै । ए॒तेन॑ । ब्र॒ह्म॒ह॒त्यामि॑ति ब्र॒ह्म – ह॒त्याम् । अ॒तर॑न् ।
सर्व॑म् । पा॒प्मान॑म् । 47 (50)

TS 5.3.12.2

तर॑ति तर॑ति ब्र॒ह्म॒ह॒त्यां यो॑ऽश्वमे॒धेन॑ यज॑ते य उ चैनमे॒वं वे॑दो॒त्तरं॑ वै
तत् प्र॒जाप॑तेरक्ष्यश्चयत् तस्मा॑दश्वस्योत्तरतो॑ऽव द्यन्ति दक्षि॑णतो॒ऽन्येषां॑
पशू॑नां वै॒तसः॑ कटो भवत्य॒प्सुयो॑निर्वा अश्वो॑ऽप्सु॒जो वे॑तसः स्व
ए॒वैनं॑ योनौ प्रतिष्ठापयति चतु॑ष्टोमः स्तोमो॑ भवति सर॒ङ्ग वा अश्व॑स्य
सक्थ्या॑ऽवृहत् ( ) तद्-दे॒वाश्चतु॑ष्टोमे॒नैव॑ प्रत्य॑दधुर्यच्चतु॑ष्टोमः स्तोमो॑
भवत्य॑श्चस्य सर्व॑त्वाय ॥ 48

TS 5.3.12.2 - Padam

तर॑ति । तर॑ति । ब्र॒ह्म॒ह॒त्यामि॑ति ब्र॒ह्म – ह॒त्याम् । यः ।
अश्वमे॒धेनेत्य॑श्च – मे॒धेन॑ । यज॑ते । यः । उ । च । ए॒नम् । ए॒वम् ।
वे॒द । उ॒त्तर॑मित्युत् – तर॑म् । वै । तत् । प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा – प॒तेः ।
अक्षि॑ । अ॒श्वय॑त् । तस्मा॑त् । अश्व॑स्य । उ॒त्तर॑त इत्युत् – तर॑तः ।
अवे॑ति । द्यन्ति॑ । दक्षि॑णतः । अ॒न्येषा॑म् । पशू॑नाम् । वै॒तसः॑ । कटः॑ ।

भवति । अ॒प्सु॒यो॒नि॒रि॒त्य॒प्सु – यो॒निः । वै । अ॒श्वः ।

अ॒प्सु॒ज इ॒त्य॒प्सु – जः । वे॒त॒सः । स्वे । ए॒व । ए॒न॒म् । यो॒नौ ॥

प्र॒ती॒ति । स्था॒प॒य॒ति । च॒तु॒ष्टो॒म इति॑ चतुः – स्तो॒मः । स्तो॒मः ।

भवति । स॒र॒ट् । ह । वै । अ॒श्व॒स्य । स॒क्थि॑ । ए॒ति । अ॒वृ॒ह॒त् ( ) ।

तत् । दे॒वाः । च॒तु॒ष्टो॒मे॒ने॒ति चतुः॑-स्तो॒मे॒न । ए॒व । प्र॒ती॒ति । अ॒द॒धुः ।

यत् । च॒तु॒ष्टो॒म इति॑ चतुः – स्तो॒मः । स्तो॒मः । भव॑ति । अ॒श्व॒स्य ।

स॒र्व॒त्वा॒ये॒ति स॒र्व – त्वा॒य ॥ 48 (62)

(स॒र्व॒म् पा॒प्मान् – म॒वृ॒ह॒द् – द्वा॒द॒श च) (A12)

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञ – इन्द्रा॑ग्नी – दे॒वा वा अ॒क्ष्णयास्तो॑मीया –
अ॒ग्नेर्भा॑गौ – ऽस्य॑ग्ने जा॒तान् – रश्मि॑रिति – ना॒कस॒द्भिः –
छन्दा॑ँसि – सर्वा॑भ्यो – वृष्टि॑सनी – दे॒वासु॒राः कनी॑याँसः –
प्र॒जाप॑तेर॒क्षि – द्वा॑दश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञो – दे॒वा वै – यस्य॑ मु॒ख्यव॑ती – ना॒कस॒द्भिरे –
वै ता॑भिर – षा॒चत्वा॑रिँशत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of 5th Kandam

(उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञः – सर्व॑त्वाय)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 5, Prasanam 3 (TS 5.3)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	255
Anuvakam 2	5	234
Anuvakam 3	5	255
Anuvakam 4	7	364
Anuvakam 5	5	243
Anuvakam 6	3	162
Anuvakam 7	4	222
Anuvakam 8	3	151
Anuvakam 9	2	104
Anuvakam 10	4	199
Anuvakam 11	3	176
Anuvakam 12	2	112
Total →	48	2477

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in